

Dato: 26. februar 2026
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2026-02268
Dok.: 4016641

Forslag

til

Lov om ændring af straffeloven, lov om indsamling m.v. og retsplejeloven
(Styrket indsats mod hvidvask m.v.)

§ 1

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1294 af 7. november 2025, som ændret ved § 1 i lov nr. 263 af 11. februar 2026, foretages følgende ændringer:

1. I § 93, stk. 2, nr. 1, ændres »§ 302, stk. 2« til: »§ 302, stk. 3«.
2. I § 290, stk. 1, og § 290 a, stk. 1, ændres »1 år og 6 måneder« til: »3 år«.
3. I § 290, stk. 2, og § 290 a, stk. 2, ændres »karakter eller« til: », herunder organiserede, karakter,«, og efter »vinding,« indsættes: »som følge af, at forbrydelsen angår formuegoder eller fordele, som stammer fra overtrædelse af §§ 122 eller 144,«.
4. I § 296, stk. 2, 1. pkt., ændres »stk. 1, nr. 1,« til: »stk. 1«, i 2. pkt. indsættes efter »forening,«: »hvor forbrydelsen har en erhvervsmæssig eller professionel, herunder organiseret, karakter,«, og efter »vinding,« indsættes: »hvor forbrydelsen er begået i tilknytning til en overtrædelse af §§ 122 eller 144 eller for at skjule eller tilsløre en sådan overtrædelse,«.
5. I § 302 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. Under særligt skærpende omstændigheder kan straffen for overtrædelse af stk. 1 stige til fængsel indtil 6 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor forbrydelsen er begået af flere

UDKAST

i forening, hvor forbrydelsen har en erhvervsmæssig eller professionel, herunder organiseret, karakter, hvor der er opnået eller tilsigtet betydelig vinding, hvor forbrydelsen er begået som led i overtrædelse af §§ 122 eller 144 eller for at skjule en sådan overtrædelse, eller hvor et større antal forbrydelser er begået.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 2

I lov nr. 511 af 26. maj 2014 om indsamling m.v., som ændret ved lov nr. 81 af 30. januar 2019, lov nr. 105 af 4. februar 2020 og lov nr. 743 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Indsamlingsnævnet offentliggør på nævnets hjemmeside afgørelser om afslag på ansøgninger om tilladelser efter § 3, stk. 2, 1. pkt., og om tilbagekaldelser af tilladelser efter § 3, stk. 2, 2. pkt.

Stk. 2. Indsamlingsnævnet offentliggør på nævnets hjemmeside afgørelser om tilbagekaldelser af tilladelser efter § 4, stk. 7, og § 11, stk. 4.«

2. I § 10 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Konstateres der i forbindelse med tilsyn med en indsamling forhold af væsentlig karakter, offentliggør Indsamlingsnævnet på nævnets hjemmeside sådanne oplysninger.«

Stk. 3-6 bliver herefter stk. 4-7.

3. I § 11, stk. 3, 1. pkt., ændres »§ 10, stk. 5, nr. 4« til: »§ 10, stk. 6, nr. 4«.

4. I § 15 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om den kontrol, som skal udøves med indsamlede midler, der overføres til udlandet.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

5. I § 16 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Ved udmåling af bøde efter denne lov eller forskrifter udstedt i medfør heraf skal der lægges vægt på overtrædelsens karakter, herunder om der er tale om alvorlige eller gentagne overtrædelser, det indsamlede beløb og den konkrete risiko for misbrug af indsamlede midler.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

UDKAST

§ 3

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1298 af 7. november 2025, som ændret ved § 1 i lov nr. 1765 af 29. december 2025 og § 2 i lov nr. 263 af 11. februar 2026, foretages følgende ændring:

1. Efter § 20 indsættes i kapitel 1:

»§ 21. Domstolene må ikke modtage kontantbetalinger eller kontantdeponeringer på 15.000 kr. eller derover, hvad enten betalingen eller deponeringen sker på én gang eller som flere betalinger eller deponeringer, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet.«

§ 4

Loven træder i kraft den 1. juli 2026.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Lovens bestemmelser kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indhold

1. Indledning.....	6
2. Lovforslagets hovedpunkter	7
2.1. Skærpelse af reglerne om straf for hvidvask, hæleri og regnskabssvindel m.v.....	7
2.1.1. Gældende ret	7
2.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	10
2.2. Offentliggørelse af afslag på og tilbagekaldelse af indsamlingstilladelse efter indsamlingsloven samt offentliggørelse af oplysninger om tilsyn.....	12
2.2.1. Gældende ret	12
2.2.1.1. Afslag på og tilbagekaldelse af indsamlingstilladelse	12
2.2.1.2. Tilsyn	15
2.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.	16
2.3. Styrket kontrol efter indsamlingsloven med midler, der overføres til udlandet	18
2.3.1. Gældende ret	18
2.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.	20
2.4. Forhøjelse af bødeniveauet m.v. efter indsamlingsloven.....	21
2.4.1. Gældende ret	21
2.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.	23
2.5. Lempelse af kontantreglen for domstolene	25
2.5.1. Gældende ret	25
2.5.1.1. Kontantreglen i betalingsloven og kontantforbuddet i hvidvaskloven	25
2.5.1.2. Kontant sikkerhedsstillelse i forbindelse med tvangsauktioner over fast ejendom	27
2.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.	28

UDKAST

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	31
5. Administrative konsekvenser for borgerne	31
6. Klimamæssige konsekvenser	32
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser	32
8. Forholdet til EU-retten	32
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.....	33
10. Sammenfattende skema	33

1. Indledning

Lovforslaget har overordnet til formål at foretage en række lovændringer af betydning for indsatsen mod hvidvask, bestikkelse m.v. Initiativerne har bl.a. baggrund i Danmarks internationale arbejde vedrørende Financial Action Task Force (FATF) og OECD's Working Group Bribery (WGB).

Lovforslaget indeholder for det første en række ændringer af straffelovens bestemmelser om hæleri, hvidvask og regnskabssvindel m.v.

Det foreslås således at forhøje normalstrafferammerne for hæleri og hvidvask fra 1 år og 6 måneder til 3 år. Det foreslås endvidere bl.a., at det ved hæleri, hvidvask og regnskabssvindel m.v. skal anses som en særligt skærpende omstændighed, at lovovertrædelsen har en organiseret karakter eller har tilknytning til bestikkelse af en person i offentlig tjeneste eller hverv.

Lovforslaget indeholder for det andet en række ændringer af indsamlingsloven. Det er således afgørende, at indsamlingsområdet er præget af sikkerhed og gennemsigtighed, samt at der er vished om, at indsamlede midler ikke misbruges til ulovlige formål, f.eks. hvidvask eller terrorfinansiering. Ændringerne har derfor til formål at indføre tiltag på indsamlingsområdet, som skal sikre øget transparens, mere effektiv kontrol med midler overført til udlandet og effektive sanktionsmuligheder i tilfælde, hvor indsamlingsreglerne ikke overholdes.

Det foreslås, at Indsamlingsnævnet bl.a. skal offentliggøre afgørelser om at meddele afslag på ansøgninger om indsamlingstilladelse og afgørelser om tilbagekaldelser af meddelte tilladelser. Endvidere foreslås det, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om den kontrol, som skal udøves med indsamlede midler, der overføres til udlandet. Endelig foreslås det, at der fastsættes retningslinjer for bødeniveauet med henblik på at sikre mere proportionale bødestrafte, og at tydeliggøre de hovedhensyn, som skal tillægges vægt ved udmåling af bødestraf for overtrædelser af indsamlingsloven eller forskrifter udstedt i medfør af loven.

Lovforslaget indeholder for det tredje en ændring af retsplejeloven. Der er i dag ikke fastsat en grænse for, hvor store kontantbetalinger eller kontantdeponeringer domstolene kan tage imod. Hvidvasksekretariatet under National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) vurderer, at muligheden for kontantbetaling til domstolene i forbindelse med

tvangsauktioner over fast ejendom udgør en markant risiko for hvidvask af kontanter, der stammer fra kriminelle aktiviteter.

Det foreslås derfor, at adgangen til at foretage kontante betalinger eller deponeringer til domstolene generelt underlægges en beløbsgrænse, så domstolene ikke er forpligtet til at modtage kontantbetalinger eller kontantdeponeringer på 15.000 kr. eller derover.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Skærpelse af reglerne om straf for hvidvask, hæleri og regnskabssvindel m.v.

2.1.1. Gældende ret

Efter straffelovens § 290, stk. 1, om hæleri, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder den, som uberettiget modtager eller skaffer sig eller andre del i udbytte, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse, og den, der uberettiget ved at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på lignende måde efterfølgende virker til at sikre en anden udbyttet af en strafbar lovovertrædelse, medmindre forholdet er omfattet af § 290 a.

Efter bestemmelsens stk. 2 kan straffen stige til fængsel i 6 år, når overtrædelsen er af særligt grov beskaffenhed navnlig på grund af forbrydelsens erhvervsmæssige eller professionelle karakter eller som følge af den opnåede eller tilsigtede vinding, eller når et større antal forbrydelser er begået.

Bestemmelsen om særligt grove tilfælde af hæleri blev indsat ved lov nr. 465 af 21. marts 2001 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Hæleri og anden efterfølgende medvirken samt IT-efterforskning) og byggede på det såkaldte Brydensholt-udvalgs betænkning nr. 1371/1999 om udviklingen i lovgivningen og kriminaliteten samt hæleri og anden efterfølgende medvirken. Af bemærkningerne til lovforslaget følger det endvidere, som anført af udvalget, at det afgørende for bestemmelsens anvendelse – på samme måde som ved den dagældende hæleribestemmelse i straffelovens § 284, hvor det skal bevises, at førforbrydelsen er omfattet af bestemmelsen, men ikke, hvilken af de nævnte førforbrydelser der er tale om – er, at der kan føres bevis for, at udbyttet stammer fra en førforbrydelse og ikke fra lovlig virksomhed. Der henvises til Folketingstidende 2000-01, tillæg A, side 5698, og betænkningens side 88-93.

At førforbrydelsen består i enten aktiv eller passiv bestikkelse efter straffelovens §§ 122 eller 144 vil således efter omstændighederne kunne indgå som et moment i vurderingen af, om forbrydelsen er af særligt grov

beskaffenhed. Det fremgår således af bemærkningerne til stk. 2, at det forudsættes, at straffe i området mellem 4 og 6 år i almindelighed kun kan komme på tale i forhold til hæleriforbrydelser, der på daværende tidspunkt bl.a. var omfattet af straffelovens § 286, stk. 3, jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, side 5714. Den dagældende strafskærpselsesregel i § 286, stk. 3, forhøjede i særligt grove tilfælde straffen for hæleri efter den tidligere bestemmelse i § 284, som efter sin ordlyd bl.a. omfattede udbyttet ved aktiv og passiv bestikkelse i dansk, udenlandsk og international offentlig tjeneste eller hverv, jf. §§ 122 og 144, jf. Folketingstidende 1999-00, tillæg A, side 266.

Ved lov nr. 1549 af 21. december 2010 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Skærpede straffe for hæleri og etablering af tæt samarbejde om udveksling af oplysninger mellem kriminalforsorgen, de sociale myndigheder og politiet i forbindelse med dømtes løsladelse (KSP-samarbejdet)) blev »eller professionelle« indsat i bestemmelsen, hvorefter den også omfatter lovovertrædelser af professionel karakter. Efter bemærkningerne til lovforslaget ønskede regeringen med ændringen at sætte hårdere ind over for bagmændene til organiseret hæleri.

Det fremgår videre af bemærkningerne, at der med udtrykket »hæleri af professionel karakter« bl.a. sigtes til hæleri i tilknytning til organiserede hælercentraler og andet mere systematisk hæleri samt hæleri af stjalne genstande, som hæleren har »bestilt« hos en indbrudstyv. Med ændringen var det endvidere forudsat, at straffen for professionelt hæleri skulle stige med en tredjedel. Det følger videre, at straffens længde fortsat fastsættes på baggrund af en konkret vurdering af sagens omstændigheder, herunder navnlig værdien af de omhandlede effekter. Endvidere tillægges karakteren og omfanget af forforydelsen – det vil sige den forbrydelse, som udbyttet hidrører fra – betydelig vægt ved vurderingen af strafværdigheden og dermed straffens længde, ligesom det betragtes som en skærpende omstændighed, hvis tiltalte tidligere er straffet for berigelseskriminalitet.

Derudover tillægges det efter den foreliggende praksis betydning, om hæleriforholdet er begået i forretningsøjemed, og om der ved hæleriet kunne forventes et betydeligt udbytte. Der henvises til Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 3 som fremsat, side 4 og 12.

Efter straffelovens § 290 a, stk. 1, om hvidvask, straffes med bøde eller fængsel på 1 år og 6 måneder den, der konverterer eller overfører penge, som direkte eller indirekte er udbytte af en strafbar lovovertrædelse, for at skjule eller tilsløre den ulovlige oprindelse. Det følger af bemærkningerne

til bestemmelsen, at det ikke kræves, at nogen er dømt eller kan dømmes for førforbrydelsen. Det er heller ikke et krav, at det påvises, hvilken førforbrydelse udbyttet stammer fra. Det vil være tilstrækkeligt til at dømme for hvidvask, at det bevises, at udbyttet stammer fra en eller flere ikke nærmere konkretiserede strafbare lovovertrædelser. Kan det ikke anses for bevist, at udbyttet stammer fra en eller flere strafbare lovovertrædelser, kan der dømmes for forsøg på hvidvask, hvis tiltalte havde forsæt til, at udbyttet stammede fra en eller flere strafbare lovovertrædelser. Der henvises til Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 147 som fremsat, s. 8. .

Efter stk. 2 kan straffen stige til 8 år, når overtrædelsen er af særligt grov beskaffenhed navnlig på grund af forbrydelsens erhvervsmæssige eller professionelle karakter eller som følge af den opnåede eller tilsigtede vinding, eller når et større antal forbrydelser er begået. Det følger af bemærkningerne til § 290 a, stk. 2, at beskrivelsen af de strafforhøjende omstændigheder er magen til § 290, stk. 2, og at det er hensigten, at bestemmelsen skal forstås på samme måde, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 147 som fremsat, side 10. Det følger endvidere af bemærkningerne til bestemmelsen, at det ikke kræves, at nogen er dømt eller kan dømmes for førforbrydelsen, for at der kan dømmes for hvidvask. Det er heller ikke et krav, at det påvises, hvilken førforbrydelse udbyttet stammer fra. Det er tilstrækkeligt til at dømme for hvidvask, at det bevises, at udbyttet stammer fra en eller flere ikke nærmere konkretiserede strafbare lovovertrædelser. Kan det ikke anses for bevist, at udbyttet stammer fra en eller flere strafbare lovovertrædelser, kan der dømmes for forsøg på hvidvask, hvis tiltalte havde forsæt til, at udbyttet stammede fra en eller flere strafbare lovovertrædelser.

Straffelovens § 296 omhandler grove overtrædelser af lovgivningen vedrørende juridiske personers forhold, herunder kursmanipulation, insiderhandel og regnskabssvindel. Efter straffelovens § 296, stk. 1, nr. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder den, som udspreder urigtige eller vildledende oplysninger, hvorved prisen på finansielle instrumenter eller tilsvarende aktiver kan påvirkes væsentligt. Efter stk. 2, 1. pkt., kan straffen under særligt skærpende omstændigheder stige til fængsel indtil 6 år. Efter 2. pkt. anses som særligt skærpende omstændigheder navnlig tilfælde, hvor forbrydelsen er begået af flere i forening, hvor der er opnået eller tilsigtet betydelig vinding, eller hvor et større antal forbrydelser er begået.

UDKAST

Bestemmelsen i stk. 2 blev indsat ved lov nr. 634 af 12. juni 2013 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrket indsats over for økonomisk kriminalitet).

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår det, at betydelig vinding som udgangspunkt er beløb på 500.000 kr. eller mere, hvilket svarer til praksis vedrørende afgrænsningen mellem straffelovens § 285 og § 286. Vindingens størrelse er dog ikke eneafgørende, idet også det forhold, at forbrydelsen er begået af flere i forening m.v., kan føre til, at den skærpede strafferamme bør anvendes.

Ændringen af § 296 skete samtidig med en skærpelse af straffen for bestikkelse fra 3 år til 6 års fængsel og en række andre ændringer af straffeloven, som havde til formål at opfylde OECD's anbefaling om at hæve strafferammen for bestikkelse af udenlandske tjenestemænd og anbefalingen fra Group of States Against Corruption (GRECO) om at hæve strafferammen for bestikkelse i den private sektor og for bestikkelse af voldgiftsdommere. Der henvises til Folketingstidende 2012-13, tillæg A, L 164 som fremsat, side 5 f. og 28.

Straffelovens § 302 omhandler særligt grove overtrædelser af lovgivningen vedrørende bogføring, regnskabsmateriale og aflæggelse af årsregnskaber, for så vidt forholdet ikke falder under § 296. Strafferammen er bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Bestemmelsen er subsidær i forhold til § 296. Det skyldes, at der på regnskabsområdet kan være et sammenfald mellem § 296 om anvendelse af urigtige eller vildledende regnskaber og § 302 om overtrædelse af lovgivningens krav til aflæggelse af regnskaber, idet lovgivningen også indeholder krav om korrekt indhold.

Det forudsættes således, at tilfælde, hvor eksempelvis regnskaber indeholder urigtige eller vildledende oplysninger, der kan påvirke prisen på værdipapirer, og som dermed kan henføres under straffelovens § 296, ikke tillige straffes efter § 302, selv om regnskaberne er udarbejdet i strid med lovgivningen. Kun hvis der er tale om yderligere overtrædelser af bogføringsforpligtelserne, bør der tillige straffes for overtrædelse af § 302. Der henvises til Folketingstidende 2004-05, tillæg A, side 393.

Det bemærkes, at det fremgår af straffelovens § 81, nr. 2 og 3, at det i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed ved straffens fastsættelse, at gerningen er udført af flere i forening, henholdsvis at gerningen er særligt planlagt eller led i omfattende kriminalitet. Efter bemærkningerne til sidstnævnte bestemmelse indebærer strafskærpelsesreglen sædvanligvis, at der er tale om professionel eller mere

systematisk kriminalitet med flere personer indblandet, f.eks. organiseret økonomisk kriminalitet, narkotikakriminalitet, hælerivirksomhed eller menneskesmugling. Der henvises til Folketingtidende 2003-04, tillæg A, side 3322.

2.1.2. Justministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som led i OECD's fase 4-evaluering af Danmarks gennemførelse af OECD's konvention mod bestikkelse i udlandet har Danmark modtaget en række anbefalinger i OECD's Working Group on Bribery's (WGB) evalueringsrapport af 2. maj 2023.

WGB anbefaler bl.a., at Danmark skal hæve strafferammen for regnskabssvindel og hvidvask relateret til udenlandsk bestikkelse. WGB anbefaler, at straffene skal være effektive, proportionale og afskrækkende og henviser i sin rapport til, at Financial Action Task Force (FATF) har fundet, at den danske strafferamme for hvidvask ikke levede op til FATF's kriterier, herunder i forhold til medlemslandenes indsats mod hvidvask og terrorfinansiering.

FATF er en anerkendt mellemstatslig organisation, der fastsætter internationalt accepterede standarder for indsatsen mod bl.a. hvidvask og terrorfinansiering. FATF foretager med jævne mellemrum en evaluering af hver medlemsstats indsats og overholdelse af FATF's standarder. I sin evaluering af 2017 har FATF vurderet, at Danmark ikke lever op til standard 3.9, hvorefter det kræves, at straffene for hvidvask er proportionale og har en tilstrækkelig afskrækkende virkning.

Justitsministeriet har overvejet FATF's evaluering og WGB's anbefalinger, og ministeriet kan tilslutte sig, at økonomisk kriminalitet, herunder kompleks økonomisk kriminalitet, er et markant samfundsproblem, og at dette skal afspejles i strafferammen for de straffelovsbestemmelser, som denne form for kriminalitet kan straffes efter. Det gælder i særdeleshed i de tilfælde, hvor den økonomiske kriminalitet har relation til eller på anden måde angår bestikkelse af danske og udenlandske personer i offentlig tjeneste eller hverv, idet bestikkelse svækker den offentlige og finansielle sammenhængskraft.

Justitsministeriet vurderer på denne baggrund, at der er behov for ændringer af straffelovens bestemmelser om hæleri i § 290 og hvidvask i § 290 a samt bestemmelserne om grove overtrædelser af lovgivningen vedrørende juridiske personers forhold og lovgivningen vedrørende bogføring, regnskabsmateriale og aflæggelse af årsregnskaber i §§ 296 og 302.

UDKAST

Det foreslås på denne baggrund for det første at ændre straffelovens regler om hæleri, hvidvask og regnskabssvindel m.v., så det kommer til at fremgå, at det anses som en særligt skærpende omstændighed, at den pågældende lovovertrædelse angår penge m.v., som stammer fra bestikkelse af en person i offentlig tjeneste eller hverv eller er begået for at bestikke personer i offentlig tjeneste eller hverv eller for at skjule en sådan bestikkelse. Med den foreslåede ændring vil det endvidere fremgå af bestemmelserne, at det anses som en skærpende omstændighed, hvis forbrydelserne har en organiseret karakter.

Det foreslås for det andet at forhøje strafferammerne i straffelovens § 290, stk. 1, og § 290 a, stk. 1, fra 1 år og 6 måneder til 3 år, for derved at give domstolene et større rum for udmåling af en passende straf i de grovere tilfælde af overtrædelser, som kan henføres til bestemmelsernes stk. 1, under hensyn til sagens konkrete omstændigheder. Der lægges således ikke med forslaget op til en skærpelse af straffen set i forhold til i dag, ud over i de særlige situationer, hvor forholdet må betragtes som værende lige på grænsen mellem de nugældende stk. 1 og stk. 2, navnlig tilfælde, hvor nogle eller alle af de forskellige skærpende omstændigheder opregnet i stk. 2 er til stede, men hvor de ikke har en sådan samlet vægt, at der ud fra en helhedsbedømmelse er tale om særligt grove omstændigheder omfattet af stk. 2.

Der henvises nærmere til de foreslåede ændringer af straffelovens § 290, stk. 1 og 2, § 290 a, stk. 1 og 2, og § 296, stk. 2, og det foreslåede § 302, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 2-5, og bemærkningerne hertil.

2.2. Offentliggørelse af afslag på og tilbagekaldelse af indsamlingstilladelse efter indsamlingsloven samt offentliggørelse af oplysninger om tilsyn

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Afslag på og tilbagekaldelse af indsamlingstilladelse

Der er ikke efter de gældende regler i indsamlingsloven hjemmel til offentliggørelse af Indsamlingsnævnets afgørelser om afslag på ansøgninger om tilladelse til indsamling eller om tilbagekaldelse af tilladelser i medfør af lovens § 3, stk. 2, § 4, stk. 7, og § 11, stk. 4.

Efter indsamlingslovens § 3, stk. 1, kan en indsamling først iværksættes, når Indsamlingsnævnet har givet tilladelse til indsamlingen, jf. dog § 4, stk. 1. Ved ansøgning om tilladelse til en indsamling skal formålet med indsamlingen anføres. Indsamlingsnævnet foretager i forbindelse med ansøgningen en kontrol af det oplyste formål med indsamlingen, jf. lovens § 10, stk. 2.

UDKAST

Det fremgår af indsamplingslovens § 3, stk. 2, 1. pkt., at Indsamplingsnævnet kan afslå en ansøgning om tilladelse efter stk. 1, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt. Indsamplingsnævnet kan desuden efter stk. 2, 2. pkt., tilbagekalde en tilladelse efter stk. 1, hvis nævnet efter tilladelsens meddelelse bliver bekendt med forhold, som kan føre til afslag efter bestemmelsens 1. pkt.

Ifølge bemærkningerne til § 3, stk. 2, skal der i tilfælde af en tilbagekaldelse af en allerede meddelt tilladelse foreligge nye faktiske oplysninger, der ikke forelå på det tidspunkt, hvor tilladelsen blev meddelt, jf. Folketingstidende 2022-23, tillæg A, L 87 som fremsat, side 12.

Det følger endvidere af bemærkningerne til bestemmelsen, at de forhold, der kan indikere, at indsamleren ikke formodes at ville overholde loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven, f.eks. kan være, at indsamleren tidligere ikke har indsendt behørigt regnskab til Indsamplingsnævnet, at indsamleren gentagne gange ikke efterkommer Indsamplingsnævnets anmodning om yderligere oplysninger, at indsamleren anvender midlerne i strid med formålet, eller at indsamleren er dømt for at have forestået indsamlinger uden den fornødne tilladelse eller i øvrigt i strid med loven. Det er en betingelse for afslag eller tilbagekaldelse, at der er anledning til at formode, at indsamplingslovgivningen ikke vil blive fulgt i forbindelse med en ny eller igangværende indsamling, jf. Folketingstidende 2022-23, tillæg A, L 87 som fremsat, side 12.

En beslutning om at afslå en ansøgning om tilladelse eller tilbagekalde en allerede meddelt tilladelse forudsætter herudover, at der foretages en konkret afvejning af hensynet til indsamlerens interesse i at opnå eller opretholde en tilladelse over for hensynet til at undgå gentagne overtrædelser af indsamplingslovgivningen. I hensynsafvejningen vil omfanget og karakteren af den eller de tidligere overtrædelser skulle indgå. Det vil ikke være enhver tidligere overtrædelse af indsamplingslovgivningen, der vil skabe en formodning for, at indsamplingsloven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt, og dermed for, at der skal meddeles et afslag eller ske tilbagekaldelse. Det vil tale for et afslag, at der er sket gentagne overtrædelser af indsamplingslovgivningen – også selv om disse er af mindre karakter. En enkeltstående overtrædelse vil også kunne medføre afslag eller tilbagekaldelse, hvis overtrædelsens karakter taler herfor. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis indsamleren har anvendt de

UDKAST

indsamlede midler i strid med formålet, jf. Folketingstidende 2022-23, tillæg A, L 87 som fremsat, side 12.

Indsamlinger, hvis tilladelse er blevet tilbagekaldt, vil blive fjernet fra Indsamplingsnævnets offentligt tilgængelige liste over godkendte indsamlinger, jf. Folketingstidende 2022-23, tillæg A, L 87 som fremsat, side 12.

Efter indsamplingslovens § 4, stk. 1, kan Indsamplingsnævnet efter ansøgning – hvis betingelserne i bestemmelsens stk. 2-6 er opfyldt – meddele tilladelse for 3 år ad gangen til at foretage indsamlinger, hvis ansøgeren er en organisation, der er godkendt efter ligningsloven som berettiget til at modtage gaver, som kan fradrages ved indkomstopgørelsen, og organisationen har eksisteret i mindst 3 år.

Tilbagekaldelse af en tilladelse kan efter indsamplingslovens § 4, stk. 7, ske, hvis organisationen, der har fået tilladelse efter § 4, stk. 1, tilsidesætter betingelserne i stk. 4-6 om efterfølgende orientering af Indsamplingsnævnet ved ændringer m.v., eller hvis grundlaget for den meddelte tilladelse i øvrigt ikke længere anses for opfyldt. Det samme gælder, hvis Indsamplingsnævnet har politianmeldt organisationen.

Det fremgår af bemærkningerne til indsamplingslovens § 4, stk. 7, at Indsamplingsnævnet tilbagekalder en tilladelse, hvis organisationen ikke oplyser Indsamplingsnævnet om, at organisationens godkendelse efter ligningsloven er bortfaldet, eller nævnet bliver opmærksomt på, at godkendelsen er bortfaldet, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 42 som fremsat, side 17.

Indsamplingsnævnet tilbagekalder ligeledes organisationens tilladelse efter indsamplingslovens § 4, stk. 7, hvis organisationen ikke oplyser nævnet om, at de oplysninger, som organisationen indsendte i forbindelse med organisationens ansøgning om tilladelse, jf. § 4, stk. 2, nr. 1-4, har ændret sig. Nævnet vil således skulle tilbagekalde en organisations tilladelse til at foretage indsamlinger efter § 4, stk. 1, hvis organisationen undlader at orientere nævnet om, at organisationen ændrer navn eller adresse, hvis der sker en ændring af den personkreds, som kan tegne organisationen, hvis organisationen ændrer måden, hvorpå den samler ind, hvis organisationen ændrer de formål, til hvilke de indsamlede midler anvendes, eller hvis organisationens vedtægter ændres, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 42 som fremsat, side 17.

Herudover skal nævnet tilbagekalde tilladelsen efter indsamlingslovens § 4, stk. 7, hvis organisationen ikke indsender årsregnskab. Endelig vil en tilladelse skulle tilbagekaldes, hvis organisationen tilsidesætter pligten til på en måde, der gør informationen let tilgængelig for offentligheden, at oplyse, hvilke indsamlinger den har iværksat. Det forudsættes, at Indsamlingsnævnet forud for en eventuel tilbagekaldelse vejleder indsamleren, i det omfang nævnet vurderer, at informationen ikke er let tilgængelig for offentligheden, med henblik på at give indsamleren mulighed for at leve op til pligten, jf. Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 42 som fremsat, side 17.

Tilbagekaldelse af en tilladelse kan derudover ske efter indsamlingslovens § 11, stk. 4, hvis indsamleren har gjort sig skyldig i gentagne overtrædelser af god indsamlingsskik.

Det følger af indsamlingslovens § 8, stk. 1, at indsamlinger skal foregå i overensstemmelse med god indsamlingsskik. Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår det, at der er tale om en generalklausul, der vil gælde for alle indsamlinger, som er omfattet af indsamlingsloven. Endvidere fremgår det, at »god indsamlingsskik« er udtryk for, hvad der bør være sædvanlig handlemåde på området ud fra en inden for branchen herskende opfattelse af, hvad der er god handlemåde, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 142 som fremsat, side 36.

Indsamlingsnævnet har i overensstemmelse med § 17 i bekendtgørelse nr. 160 af 26. februar 2020 om indsamling m.v. (indsamlingsbekendtgørelsen) udarbejdet retningslinjer om god indsamlingsskik, som er offentliggjort på Indsamlingsnævnets hjemmeside.

2.2.1.2. Tilsyn

Af indsamlingslovens § 10, stk. 1, fremgår det, at Indsamlingsnævnet fører tilsyn med, at indsamlinger foretages i overensstemmelse med indsamlingsloven, og fører en offentligt tilgængelig fortegnelse over godkendte indsamlinger, jf. § 3, stk. 1, og de organisationer, der har fået tilladelse efter § 4, stk. 1, samt godkendte indsamlinger, jf. § 5, stk. 3, og § 6, stk. 2. Nævnet offentliggør regnskaber for indsamlinger på nævnets hjemmeside.

Det fremgår af bemærkningerne til § 10, stk. 1, at formålet med bestemmelsen er at sikre, at befolkningen til enhver tid kan få oplysning om

UDKAST

de indsamlinger, som pågår i overensstemmelse med loven, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 142 som fremsat, side 37.

Efter indsamlingsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, skal regnskab indsendes til Indsamlingsnævnet senest seks måneder efter indsamlingens afslutning. Fristen for indsendelse af regnskabet kan forlænges af nævnet.

Desuden fremgår det af indsamlingslovens § 10, stk. 2, at Indsamlingsnævnet fører tilsyn med, at de indsamlede midler er anvendt i overensstemmelse med det formål, der er angivet i ansøgningen, og at formålet er lovligt. Dette tilsyn vil i praksis oftest først være muligt, når indsamleren indsender regnskab efter indsamlingsbekendtgørelsens § 8, stk. 3.

Efter indsamlingslovens § 11, stk. 3, udtaler Indsamlingsnævnet kritik, hvis nævnet træffer afgørelse om, at en indsamler har overtrådt god indsamlingsskik, jf. § 10, stk. 5, nr. 4. Indsamlingsnævnet offentliggør udtalelser af kritik på nævnets hjemmeside og pålægger indsamleren snarest muligt at offentliggøre udtalelsen. Bestemmelsen omfatter konkrete klagesager, hvor Indsamlingsnævnet på baggrund af en vurdering af indsamlerens adfærd finder grundlag for at udtale kritik for manglende efterlevelse af reglerne for god indsamlingsskik. Indsamlingsnævnet kan også optage sager om overtrædelse af god indsamlingsskik af egen drift.

Der er ikke herudover regler i indsamlingsloven om offentliggørelse af resultaterne af Indsamlingsnævnets tilsynsvirksomhed.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Indsamlingsområdet forudsætter en høj grad af tillid, og bidragsydere skal kunne stole på, at de indsamlede midler anvendes til det angivne formål og ikke misbruges til ulovlige formål. Det gælder ikke mindst hvidvask og terrorfinansiering. Indsamlingsnævnets afgørelses- og tilsynsvirksomhed har væsentlig betydning for offentlighedens tillid til indsamlingsområdet.

Der er ikke efter de gældende regler i indsamlingsloven hjemmel til offentliggørelse af Indsamlingsnævnets afgørelser om afslag på ansøgninger om tilladelse til indsamling eller om tilbagekaldelse af tilladelser. Dertil kommer, at der ikke – udover i indsamlingslovens § 11, stk. 3, 2. pkt. (om overtrædelse af god indsamlingsskik) – er fastsat regler om offentliggørelse af oplysninger fremkommet forbindelse med nævnets tilsynsvirksomhed.

UDKAST

Det er Justitsministeriets opfattelse, at offentliggørelse af afgørelser om afslag eller tilbagekaldelse af tilladelser og resultaterne af tilsynet vil kunne være et centralt redskab til at styrke transparensen på indsamlingsområdet og give bidragyderne bedre mulighed for at træffe informerede valg. Dette formål opnås således ikke i tilstrækkelig grad ved at fjerne en indsamling fra den offentligt tilgængelige fortegnelse over godkendte indsamlinger, jf. indsamlingslovens § 10, stk. 1, 1. pkt.

Samtidig vil offentliggørelse af afgørelser om afslag eller tilbagekaldelse af tilladelser og resultaterne af tilsynet kunne bidrage til at understøtte korrekt efterlevelse af reglerne, da indsamlerne herved vil få et tydeligt incitament til at sikre korrekt regnskabsføring, dokumentation og anvendelse af midlerne. Offentliggørelse vil derudover kunne fungere som et effektivt redskab for Indsamlingsnævnet både over for den konkrete indsamler, og i forhold til at kunne øge den generelle kvalitet af navnlig indsamlingsregnskaberne, eftersom offentliggørelse af resultaterne fra Indsamlingsnævnets tilsyn vil tydeliggøre over for øvrige indsamlere, hvordan eksempelvis et indsamlingsregnskab bør udformes. Offentliggørelse vil således kunne udgøre et supplement til Indsamlingsnævnets eksisterende vejledningsindsats.

Den manglende mulighed for offentliggørelse af Indsamlingsnævnets afgørelser om afslag eller tilbagekaldelse og resultaterne af nævnets tilsynsvirksomhed begrænser endvidere afgørelsernes effekt. Der er således konstateret eksempler, hvor indsamleren ikke følger Indsamlingsnævnets afgørelse om afslag eller tilbagekaldelse og samler ind på trods heraf.

Justitsministeriet bemærker i øvrigt, at der allerede er fastsat regler i indsamlingslovens § 11 stk. 3, hvorefter Indsamlingsnævnet offentliggør udtalelser af kritik på nævnets hjemmeside i de tilfælde, hvor nævnet træffer afgørelse om, at en indsamler har overtrådt god indsamlingsskik.

Det foreslås, at der i indsamlingsloven indsættes et nyt § 3 a, stk. 1, hvorefter Indsamlingsnævnet på nævnets hjemmeside offentliggør afgørelser om afslag på ansøgninger om tilladelser efter § 3, stk. 2, 1. pkt., og om tilbagekaldelser af tilladelser efter § 3, stk. 2, 2. pkt.

Det foreslås derudover, at der i indsamlingsloven indsættes et nyt § 3 a, stk. 2, hvorefter Indsamlingsnævnet på nævnets hjemmeside offentliggør afgørelser om tilbagekaldelser af tilladelser efter § 4, stk. 7, og § 11, stk. 4.

UDKAST

Den foreslåede ordning vil indebære, at Indsamlingsnævnet vil skulle offentliggøre afgørelser om afslag på tilladelser og tilbagekaldelser af tilladelser. Offentligheden vil herved få indsigt i, hvorvidt der er givet afslag på en indsamlingstilladelse, eller en allerede meddelt indsamlingstilladelse er blevet tilbagekaldt, og på hvilket grundlag. Offentliggørelse vil således tydeliggøre for offentligheden, hvis indsamlingen ikke er lovlig.

Taler væsentlige efterforskningsmæssige hensyn imod offentliggørelse, vil offentliggørelse først kunne ske, når hensynet hertil ikke længere gør sig gældende.

Det foreslås endvidere, at der i indsamlingslovens § 10 indsættes et nyt stk. 3, hvorefter Indsamlingsnævnet – hvis der i forbindelse med tilsyn med en indsamling konstateres forhold af væsentlig karakter – på nævnets hjemmeside offentliggør sådanne oplysninger.

Den foreslåede ordning vil indebære, at oplysninger fremkommet i forbindelse med Indsamlingsnævnets tilsynsvirksomhed vil skulle offentliggøres, hvis de er af væsentlig karakter. Formålet med offentliggørelsen vil være at give bidragsydere indsigt i tilsynssager, hvor Indsamlingsnævnet i tilsynet har konstateret forhold af væsentlig karakter.

Forhold af væsentlig karakter vil f.eks. kunne være tilfælde, hvor Indsamlingsnævnet i forbindelse med tilsyn har konstateret, at indsamlede midler er anvendt til andre formål end de godkendte, eller at der foreligger alvorlige mangler i regnskab eller dokumentation, som bevirker, at regnskabet ikke er retvisende, eller som skaber risiko for misbrug af midlerne. Dette vil i praksis oftest ske i forbindelse med den regnskabskontrol, der foretages, efter at indsamlingen er afsluttet.

Den foreslåede bestemmelse adskiller sig fra offentliggørelse i medfør af indsamlingslovens § 11, stk. 3, 2. pkt., ved ikke at være begrænset til sager, hvor der udtales kritik for overtrædelse af god indsamlingsskik. Den foreslåede bestemmelse vil således omfatte tilsyns- og kontrolvirksomhed generelt, herunder gennemgang af regnskaber, dokumentation for midlernes anvendelse, efterlevelse af regnskabs- og revisionskrav samt overholdelse af vilkår og øvrige lovbestemte forpligtelser. Offentliggørelse vil således skulle ske, uanset om forholdet også udgør en overtrædelse af god indsamlingsskik. Offentliggørelse efter den foreslåede bestemmelse vil forudsætte en afsluttet tilsynssag, hvori der er truffet afgørelse.

Taler væsentlige efterforskningsmæssige hensyn imod offentliggørelse, vil offentliggørelse først kunne ske, når hensynet hertil ikke længere gør sig gældende.

Der henvises nærmere til de foreslåede bestemmelser i indsamlingslovens § 3 a og § 10, stk. 2, jf. lovforslagets § 2, nr. 1 og 2, og bemærkningerne hertil.

2.3. Styrket kontrol efter indsamlingsloven med midler, der overføres til udlandet

2.3.1. Gældende ret

Indsamlingsloven indeholder ikke særskilte regler om kontrollen med indsamlede midler, som overføres til udlandet.

Efter indsamlingslovens § 3, stk. 5, skal der indsendes regnskab til Indsamlingsnævnet, når en indsamling efter § 3, stk. 1, er afsluttet. For organisationer, der har opnået tilladelse til indsamling i medfør af indsamlingslovens § 4, stk. 1 (om organisationer, der er godkendt efter ligningsloven), skal der efter § 4, stk. 5, indsendes et årsregnskab til Indsamlingsnævnet. Årsregnskabet skal indeholde oplysninger om, hvilke indsamlinger organisationen har foretaget, herunder indsamlingsresultatet for de enkelte indsamlinger. Indsamlingsnævnet offentliggør regnskaber for alle indsamlinger på nævnets hjemmeside i medfør af indsamlingslovens § 10, stk. 1.

Efter indsamlingslovens § 10, stk. 1, fører Indsamlingsnævnet tilsyn med, at indsamlinger foretages i overensstemmelse med indsamlingsloven. Efter indsamlingslovens § 10, stk. 2, fører Indsamlingsnævnet derudover tilsyn med, at de indsamlede midler er anvendt i overensstemmelse med det formål, der er angivet i ansøgningen, og at formålet er lovligt. Hvis Indsamlingsnævnet får mistanke om et strafbart forhold, skal Indsamlingsnævnet ifølge indsamlingslovens § 10, stk. 3, anmelde forholdet til politiet. Indsamlingsnævnet har endvidere en selvstændig underretningspligt til Hvidvasksekretariatet efter indsamlingslovens § 10, stk. 4.

Det fremgår af indsamlingslovens § 15, stk. 1, at justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om, hvordan ansøgning og indsendelse af regnskab skal ske. Herudover fastsætter justitsministeren

UDKAST

nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6 (om hus- og gadeindsamling).

Der er i indsamlingsbekendtgørelsen i medfør af indsamlingslovens § 15, stk. 1, fastsat nærmere regler for fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Der er i indsamlingsbekendtgørelsens §§ 8-12 om indhold, aflæggelse, revision m.v. fastsat en række krav til indsamlingsregnskaber.

Indsamlingsnævnets kontrol med anvendelsen af indsamlede midler sker i praksis primært i forbindelse med gennemgangen af indsendte regnskaber og kontoudtog. Nævnet har i den forbindelse adgang til at indhente supplerende oplysninger fra indsamleren. Det følger således af indsamlingsbekendtgørelsens § 8, stk. 6, at Indsamlingsnævnet i forbindelse med kontrol af et regnskab kan kræve yderligere oplysninger fra indsamleren.

Denne hjemmel giver Indsamlingsnævnet mulighed for at anmode om dokumentation vedrørende f.eks. udenlandske overførsler, herunder oplysninger om modtager og om, hvorvidt midlerne er overført med henblik på formålsanvendelse. Kontrollen forudsætter imidlertid, at regnskabet indeholder oplysninger om, at indsamlede midler er overført til udlandet, idet nævnet ellers ikke nødvendigvis bliver bekendt hermed.

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er afgørende at sikre, at indsamlede midler rent faktisk går til velgørende formål og ikke til f.eks. terrorfinansiering. Der gælder derfor allerede i dag en række regler på indsamlingsområdet, der skal sikre, at indsamlede midler bruges til det formål, de er blevet indsamlet til.

Kontrollen med indsamlede midler, der overføres til udlandet, hviler i dag på de samme regler og kontrolmekanismer som ved indenlandske dispositioner, uden at der er taget højde for de særlige udfordringer, der kan være forbundet med dokumentation, gennemsigtighed og efterfølgende kontrol af midler, der overføres og anvendes uden for Danmark. Dette gælder eksempelvis i konfliktzoner og omkringliggende områder, hvor der kan være ringere finansiell infrastruktur. Det bemærkes, at bemyndigelsen i indsamlingslovens § 15, stk. 1, ikke specifikt vedrører den kontrol, som skal udøves med indsamlede midler, der overføres til udlandet.

UDKAST

PET har i Den Nationale Risikovurdering af Terrorfinansiering fra 2024 vurderet, at der generelt er en »høj« risiko for terrorfinansiering forbundet med nonprofit-området, og at truslen særligt er forbundet med fremskaffelsen af midler ved indsamlinger eller donationer. Det skyldes, at PET vurderer, at der er netværk i Danmark med evne og vilje til at fremskaffe midler gennem bl.a. indsamlinger til støtte af terrorbevægelser eller støtte af terrorlignende aktiviteter.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at der – med henblik på at skærpe kontrollen – bør kunne fastsættes nærmere regler om den kontrol, som skal udøves med indsamlede midler, der overføres til udlandet, herunder regler, der understøtter denne kontrol. Samtidig bør reglerne tage højde for, at indsamlinger, hvor de indsamlede midler overføres til udlandet, i langt de fleste tilfælde har legitime formål, f.eks. at yde hjælp i krigszoner. Det er således også vigtigt, at reglerne ikke i unødigt grad besværliggør mulighederne for at indsamle midler til støtte for velgørende formål i udlandet, men rammer en rimelig balance.

Det foreslås, at der i indsamlingslovens § 15 indsættes et nyt stk. 3, der bemyndiger justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om den kontrol, som skal udøves med indsamlede midler, der overføres til udlandet.

Formålet hermed er at sikre, at overførsler af indsamlede midler til udlandet sker under ordnede og dokumenterede forhold gennem legitime betalingskanaler, så det bliver muligt at føre kontrol med anvendelsen af midlerne, og risikoen for misbrug eller uautoriseret anvendelse begrænses. Dette skal navnlig sikre, at indsamlede midler ikke benyttes til hvidvask og terrorfinansiering.

Der vil i medfør af den foreslåede bemyndigelse i en bekendtgørelse bl.a. kunne fastsættes nærmere regler om skærpet kontrol for indsamlede midler, som overføres til visse tredjelande uden for EU, ligesom der vil kunne fastsættes yderligere krav om, hvilke oplysninger og hvilken dokumentation indsamlere skal kunne fremvise ved indsamlinger, hvor midlerne skal overføres til disse lande. Dette kan f.eks. være krav til samarbejdsaftaler mellem indsamler og organisationen eller personen, som skal modtage de indsamlede midler, eller krav om registrering af modtagere, formålet med overførslen og en bekræftelse af, at midlerne anvendes i overensstemmelse med det godkendte formål.

Endvidere vil bemyndigelsen kunne anvendes til f.eks. at fastsætte regler om, at overførsler til tredjelande alene kan ske til pengeinstitutter, der opfylder visse nærmere fastsatte krav, med henblik på, at

Indsamlingsnævnet kan foretage en effektiv kontrol af overførslerne. Der vil i forbindelse med udmøntningen heraf skulle tages højde for, at der fortsat skal kunne ydes bidrag til eksempelvis områder ramt af krig, konflikt eller naturkatastrofer.

Bemyndigelsen forventes anvendt til bl.a. at fastsætte regler om skærpet kontrol for overførsler af indsamlede midler til visse tredjelande uden for EU på grundlag af en konkret risikovurdering, der bl.a. vil kunne tage udgangspunkt i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2016/1675 af 14. juli 2016 til supplerende af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/849 gennem identificering af højrisikotredjelande med strategiske mangler og Financial Action Task Force's (FATF) lister.

Der henvises nærmere til den foreslåede bestemmelse i indsamlingslovens § 15, stk. 3, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, og bemærkninger hertil.

2.4. Forhøjelse af bødeniveauet m.v. efter indsamlingsloven

2.4.1. Gældende ret

Det fremgår af indsamlingslovens § 16, stk. 1, at overtrædelse af en række af indsamlingslovens bestemmelser straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Det drejer sig om overtrædelse af indsamlingslovens § 2, stk. 2 (om forbuddet mod hus- og gadeindsamling til støtte for politiske partier), § 3, stk. 1 og 4 (om forbuddet mod at indsamle uden tilladelse og ansvaret for indsamlingsplatforme), § 4, stk. 1 (om forbuddet mod at indsamle uden tilladelse), § 5, stk. 1 (om forbuddet mod husindsamling), § 6, stk. 1 (om forbuddet med gadeindsamling), og § 7 (om forbuddet mod indsamling ved anvendelse af kædebreve).

Desuden fremgår det af indsamlingslovens § 16, stk. 2, at undladelse af at efterkomme pålæg om offentliggørelse efter § 11, stk. 3 (om overtrædelse af reglerne om god indsamlingsskik), straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Herudover kan der i medfør af indsamlingslovens § 16, stk. 3, i forskrifter, der udfærdiges i medfør af § 15, fastsættes straf i form af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne. Det fremgår i den forbindelse af indsamlingsbekendtgørelsens § 19, stk. 1, at overtrædelse af en række af bestemmelserne i bekendtgørelsen straffes med bøde, medmindre anden straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Dette gælder bl.a. reglerne om krav til, at en indsamling forestås af en juridisk eller fysisk person, krav om en indsamlingskonto oprettet til formålet, at indsamlede midler ikke uden Indsamlingsnævnets tilladelse må anvendes til

UDKAST

andre formål end angivet i ansøgningen, krav til regnskab, revision m.v. samt krav til hus- og gadeindsamlinger, jf. §§ 1 og 6, § 7, stk. 1, §§ 8-12 og § 15, stk. 1.

Efter indsamlingslovens § 16, stk. 4, kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5. Bestemmelsen indebærer, at der også i forskrifter, som udstedes i medfør af loven, kan fastsættes regler om, at der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 142 som fremsat, side 39. Det er i indsamlingsbekendtgørelsens § 19, stk. 2, fastsat, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Straffelovens kapitel 10 indeholder en række hovedhensyn, der skal indgå i straffastsættelsen. Det fremgår således af straffelovens § 80, stk. 1, at der skal lægges vægt på overtrædelsens grovhed og på oplysninger om gerningsmanden. Straffelovens §§ 81 og 82 oplister endvidere en række hovedhensyn, som kan tillægges vægt i henholdsvis skærpende og formildende retning. Herudover følger det af straffelovens § 51, stk. 3, om fastsættelse af bøder for overtrædelse af særlovgivningen, at der ud over hensynet til ensartethed i retsanvendelsen, lovovertrædelsens grovhed og oplysninger om gerningsmanden, jf. straffelovens § 80, skal tages særligt hensyn til den skyldiges betalingsevne og til den opnåede eller tilsigtede fortjeneste eller besparelse.

Indsamlingsloven angiver ikke faste bødeniveauer for overtrædelse af indsamlingslovens regler eller forskrifter udstedt i medfør af loven. I stedet foretages udmåling af bødestraf på baggrund af en samlet vurdering. I sager om indsamling uden tilladelse, navnlig efter lovens § 3, stk. 1, anvendelse uden for formålet efter bekendtgørelsens § 7, stk. 1, og i sager om overtrædelse af kravene til indsamlingsregnskaber i bekendtgørelsens §§ 8-12 fastsættes bøden efter gældende praksis ofte standardiseret til mellem 1.500 kr. og 5.000 kr., hvor 3.000 kr. er det almindelige udgangspunkt.

Indsamlingsnævnet har i få sager foretaget politianmeldelse af indsamlingsplatforme, jf. indsamlingslovens § 3, stk. 4. Bødeniveauet ses i disse sager umiddelbart fastsat ud fra de konkrete forhold i sagerne og har været fastsat fra 5.000 kr. til 20.000 kr.

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er efter Justitsministeriets opfattelse afgørende, at manglende overholdelse af indsamlingslovgivningen ikke skal være forbundet med økonomisk vinding. Med det nuværende bødeniveau kan det imidlertid i visse tilfælde være forbundet med økonomisk vinding ikke at overholde indsamlingsreglerne. Det er i lyset heraf ministeriets opfattelse, at bødeniveauet for overtrædelser af indsamlingslovgivningen i en række tilfælde er uforholdsmæssigt lavt.

Dertil kommer, at bødeniveauet for overtrædelse af indsamlingslovgivningen bør ses i sammenhæng med, at nonprofit-området, herunder indsamlingsområdet, er forbundet med risiko for hvidvask og terrorfinansiering. Bødeniveauet på indsamlingsområdet bør således afspejle dette. På samme tid er indsamlinger til velgørende formål værdifulde og spiller en vigtig rolle for mennesker og samfund verden over. Det er derfor vigtigt, at bødeniveauet for overtrædelser af indsamlingslovgivningen er udtryk for en konkret begrundet og proportional sanktionsanvendelse.

Det foreslås på den baggrund, at der i § 16 indsættes et nyt stk. 4, hvorefter der ved udmåling af bøde efter indsamlingsloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf skal lægges vægt på overtrædelsens karakter, herunder om der er tale om alvorlige eller gentagne overtrædelser, det indsamlede beløb og den konkrete risiko for misbrug af indsamlede midler.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er dels at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer for bødeniveauet med henblik på at sikre mere proportionale bødestraffe, og dels at tydeliggøre de hovedhensyn, som skal tillægges vægt ved udmåling af bødestraf for overtrædelser af indsamlingsloven eller forskrifter udstedt i medfør af loven.

Med den foreslåede ændring forudsættes det, at bødestraffen for alvorlige overtrædelser af indsamlingsloven eller forskrifter udstedt i medfør af loven forhøjes, sådan at bødestraffen fremover som udgangspunkt fastsættes til en bøde på mellem 10.000 kr. og 50.000 kr.

Det forudsættes desuden, at bødestraffen for mindre overtrædelser af indsamlingsloven eller forskrifter udstedt i medfør af loven som udgangspunkt fastsættes til en bøde på mellem 3.000 kr. og 5.000 kr.

Bødeniveauerne vil medføre, at alvorlige overtrædelser, herunder systematiske overtrædelser, manglende dokumentation, misbrug af indsamlede midler eller overførsler til udlandet uden fornøden kontrol, fremover kan straffes med mærkbart højere bøder, mens straffen for mindre overtrædelser vil skulle fastsættes i overensstemmelse med det i dag gældende bødeniveau.

Hvorvidt der er tale om en alvorlig eller en mindre overtrædelse vil som udgangspunkt bero på en samlet vurdering på baggrund af navnlig de hovedhensyn vedrørende overtrædelsens karakter, det indsamlede beløb og risikoen for misbrug af de indsamlede midler, der fremgår af den foreslåede bestemmelse.

De forudsatte bødeniveauer for alvorlige og mindre overtrædelser vil udgøre et interval, som bødestraffen i de konkrete sager vil skulle fastsættes inden for. Hvis en samlet vurdering tilsiger, at det indenfor det givne bødeinterval er en meget grov overtrædelse, vil bødestraffen som udgangspunkt skulle placeres i den høje ende af bødeintervallet. Hvis en samlet vurdering derimod tilsiger, at det indenfor det givne bødeinterval er en mindre grov overtrædelse, vil bødestraffen som udgangspunkt skulle placeres i den lave ende af bødeintervallet.

Fastsættelsen af bødestraffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og de angivne bødeniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises nærmere til den foreslåede bestemmelse i indsamlingslovens § 16, stk. 4, jf. lovforslagets § 2, nr. 5, og bemærkninger hertil.

2.5. Lempelse af kontantreglen for domstolene

2.5.1. Gældende ret

2.5.1.1. Kontantreglen i betalingsloven og kontantforbuddet i hvidvaskloven

Efter § 8, stk. 2, i lov nr. 116 af 7. april 1936 om Danmarks Nationalbank med senere ændringer er kontanter (pengesedler) et lovligt betalingsmiddel mand og mand imellem samt ved ind- og udbetalinger, der foregår ved offentlige kasser

UDKAST

Det følger af § 81, stk. 1 (kontantreglen), i betalingsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 651 af 10. juni 2025 om betalinger, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 711 af 20. juni 2025, at danske betalingsmodtagere som udgangspunkt er forpligtet til at modtage betaling med kontanter i tidsrummet fra kl. 06.00 til kl. 22.00, hvis betalingsmodtageren modtager betalingsinstrumenter omfattet af betalingsloven, jf. dog § 5 i hvidvaskloven og stk. 2-7.

Kontantreglen gælder som udgangspunkt både private erhvervsdrivende og offentlige institutioner og dermed også for domstolene. Kontantreglen går således forud for princippet om aftalefrihed, idet en betalingsmodtager og en betaler ikke vil kunne aftale, at en betaling kun kan ske med et elektronisk betalingsinstrument, eksempelvis via en tydelig skiltning i forretningen, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 157 som fremsat, side 213.

Henvisningen til hvidvasklovens § 5 (kontantforbuddet) medfører, at erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, ikke må modtage kontantbetalinger på 15.000 kr. eller derover, hvad enten betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet.

Kontantforbuddet blev ved § 7, nr. 2, i lov nr. 1163 af 8. juni 2021 om ændring af lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber, lov om investeringsforeninger m.v., hvidvaskloven og forskellige andre love nedsat fra 50.000 kr. til 20.000 kr. og ved § 1, nr. 1, i lov nr. 175 af 27. februar 2024 om ændring af hvidvaskloven yderligere nedsat til 15.000 kr.

Det fremgår af bemærkningerne til hvidvasklovens § 5, før nedsættelsen af beløbsgrænsen, at det sidste led i bestemmelsen skal forhindre omgåelsestilfælde. Det forudsættes herved, at løbende ydelser ikke i sig selv skal anses for at være indbyrdes forbundet. Kontantforbuddet vil således kun ramme betaling af f.eks. leje af hus eller husrum, leje af bil eller levering af vand, varme og gas eller elektricitet, hvis betalingen for en enkelt periode udgør 50.000 kr. (siden nedsat til 15.000 kr., jf. ovenfor) eller derover. Hvis der derimod er tale om ratevis betaling, eksempelvis i forbindelse med køb af en løsøre genstand eller en fast ejendom eller i forbindelse med betaling for en entrepriseydelse eller en rejse, vil de enkelte rater være indbyrdes forbundet, og kontantforbuddet vil dermed ramme tilfælde, hvor den samlede betaling udgør 50.000 kr. eller derover, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 41 som fremsat, side 85.

UDKAST

Hvidvasklovens § 5 gælder kun for erhvervsdrivende og således ikke for domstolene.

Der findes i betalingslovens § 81, stk. 2-7, en række yderligere undtagelser til kontantreglen, som bl.a. indebærer, at betalingsmodtagere kan fravige kontantreglen for så vidt angår betalinger fra betalere, der ikke er forbrugere, jf. stk. 4.

Det følger af betalingslovens § 1, stk. 7, at erhvervsministeren kan dispensere helt eller delvist fra kontantreglen i § 81, stk. 1-3. I dag er det i praksis Finanstilsynet efter delegation, der giver dispensation fra kontantreglen.

Det følger af bemærkningerne til betalingslovens § 1, stk. 7, at bemyndigelsen som udgangspunkt skal anvendes restriktivt. Det vil sige, at der skal være tungtvejende grunde til at anvende bestemmelsen. Dette vil for eksempel være tilfældet, hvor det vil forekomme urimeligt byrdefuldt at lade lovens regulering finde anvendelse, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 157 som fremsat, side 87.

Erhvervsministeren har ikke dispenseret fra kontantreglen i relation til domstolene.

Det følger af betalingslovens § 144, stk. 1, 1. pkt., at Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med, at betalingsmodtagere overholder kapitel 6 i betalingsloven over for forbrugere, herunder kontantreglen i § 81.

2.5.1.2. Kontant sikkerhedsstillelse i forbindelse med tvangsauktioner over fast ejendom

Tvangsauktioner over fast ejendom er reguleret i retsplejelovens kapitel 49 (§§ 538-543 a), som indeholder almindelige bestemmelser om alle tvangsauktioner, og kapitel 51 (§§ 560-582) om tvangsauktion over fast ejendom. Tvangsauktioner afholdes på de af justitsministeren fastsatte vilkår (Justitsministeriets tvangsauktionsvilkår), jf. retsplejelovens § 570, stk. 1, 1. pkt. Vilkårene er trykt som bilag til bekendtgørelse nr. 652 af 15. december 1978 om tvangsauktionsvilkår (fast ejendom), som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 519 af 17. juni 2003. Det følger af bekendtgørelsens § 1, at tvangsauktion over fast ejendom skal afholdes på Justitsministeriets tvangsauktionsvilkår, jf. bilaget til bekendtgørelsen.

UDKAST

Det følger af pkt. 4 i tvangsauktionsvilkårene, at ejendommen sælges til den højstbydende, hvis dennes bud antages (se pkt. 7), medmindre det besluttes, at en ny auktion skal afholdes.

Køberens nærmere forpligtelser er fastlagt i pkt. 6.

Det følger bl.a. af pkt. 6.A, at auktionsbuddet anvendes, så langt det rækker, til dækning af hæftelserne i prioritetsordenen, og at auktionsbuddet opfyldes ved, at køberen overtager de hæftelser, der ikke kan kræves udbetalt, jf. litra a, og betaler de hæftelser, der kan kræves udbetalt inden 6 måneder efter auktionens slutning, jf. litra b. Auktionskøbers betaling af auktionssummen sker sædvanligvis direkte til rettighedshaverne. Det følger dog af retsplejelovens § 570, stk. 2, 3. og 4. pkt., at fogedretten ved uenighed om, hvem der skal fyldestgøres af auktionssummen, eller i hvilken rækkefølge fyldestgørelsen skal ske, kan bestemme, at den omstridte del af auktionssummen skal indbetales til fogedretten, jf. dog konkurslovens § 89 og § 61 i lov om skifte af dødsboer, og at fogedretten i tilfælde af manglende frivillig indbetaling indkræver beløbet, der tillægges udpantningsret.

Det følger af pkt. 6.B, at køberen under auktionen skal oplyses om arten og størrelsen af de omkostninger, som køberen skal betale ud over auktionsbuddet (størstebeløbet). I pkt. 6.B, litra a-j, oplistes en række krav, der typisk skal udredes eller overtages ud over auktionsbuddet. Beløb, der skal betales ud over auktionsbuddet, udredes inden 4 uger efter auktionens slutning til rette vedkommende.

Det følger af pkt. 6.C, at køber betaler fogedrettens udgifter, auktionsafgift og moms af budsummen og størstebeløbet, hvis der er tale om et helt eller delvist momspligtigt salg, ved auktionens slutning.

Det følger af pkt. 7, at køberen efter hammerslaget straks over for fogedretten skal stille sikkerhed for opfyldelse af auktionsvilkårene. Sikkerheden kan stilles ved deponering af penge eller børsnoterede værdipapirer, ved bankgaranti eller på anden måde, som godkendes af fogedretten.

Reglerne for beregning af sikkerhedsstillelsen og rettighedshaveres adgang til at give afkald på sikkerhedsstillelse er i øvrigt nærmere fastlagt i pkt. 7.

Endelig følger det af pkt. 7, at stilles den krævede sikkerhed ikke, ses der bort fra buddet, og hammerslaget annulleres, hvorefter auktionen straks

genoptages. Fogedretten kan dog i stedet udsætte auktionen og give højestbydende en frist på ikke over 7 dage til at stille sikkerheden, forudsat at der straks stilles sikkerhed for de omkostninger, der vil være forbundet med afholdelse af nyt auktionsmøde.

2.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er i dag ikke fastsat en grænse for, hvor store kontantbetalinger eller kontantdeponeringer domstolene kan tage imod.

Domstolsstyrelsen har gjort opmærksom på, at domstolene særligt i forbindelse med køb af fast ejendom på tvangsauktion kan modtage større kontantbeløb i sikkerhedsstillelse for købers opfyldelse af auktionsvilkårene. Domstolsstyrelsen har oplyst, at sikkerhedsstillelsens størrelse i nogle tilfælde udgør flere hundredtusinder kroner. Domstolsstyrelsen har videre oplyst, at højestbydende ikke kan indrette sig på at kunne få mulighed for at gå i banken eller lignende efter budgivningen, da fogedretten kan kræve, at højestbydende stiller sikkerheden straks. På auktionsmødet vil fogedretten dog normalt tillade, at højestbydende får en frist på op til syv dage til at stille sikkerhed, hvis højestbydende derimod straks stiller sikkerhed for omkostningerne til et nyt auktionsmøde. Dette beløb udgør normalt op til 10.000 kr.

Domstolsstyrelsen har derudover oplyst, at Hvidvasksekretariatet under National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) vurderer, at muligheden for kontantbetaling til domstolene i forbindelse med tvangsauktioner over fast ejendom udgør en markant risiko for hvidvask af kontanter hidrørende fra kriminelle aktiviteter. Hvidvasksekretariatet har i den forbindelse gjort opmærksom på, at brugen af kontanter udgør en høj risiko for hvidvask, ligesom det er attraktivt for kriminelle at placere deres udbytte fra kriminalitet i fast ejendom.

Domstolsstyrelsen har oplyst, at domstolene desuden modtager kontantbeløb i andre sammenhænge end ved tvangsauktioner, bl.a. i forbindelse med betaling af retsafgift og boafgift, på notarkontoret samt ved udkørende fogedforretninger, hvor betaling af et mindre beløb f.eks. kan være et vilkår for, at der ikke straks lukkes for elforsyningen m.v.

Justitsministeriet vurderer, at der med det formål at forebygge, at kontanter, der stammer fra kriminelle aktiviteter, uden hindringer kan anvendes til betalinger og deponeringer til domstolene og dermed omsættes til andre

værdier, bør fastsættes en grænse for, hvor store kontantbeløb retterne kan tage imod.

Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt at indføre en lempelse af kontantreglen for domstolene, så domstolene ikke er forpligtet til at modtage kontantbeløb på 15.000 kr. eller derover. Forslaget til beløbsgrænsen er fastsat efter en samlet afvejning af de hensyn, der taler for henholdsvis at indføre en beløbsgrænse og for at opretholde borgernes adgang til at foretage kontante betalinger eller deponeringer til domstolene, og ud fra den betragtning, at det for borgerne er simplest, hvis beløbsgrænsen er den samme som efter hvidvasklovens § 5.

På den ene side vil en beløbsgrænse begrænse borgernes muligheder for kontantbetaling, hvilket kan være indgribende over for borgere, der ikke har mulighed for eller ønske om at betale med betalingskort eller digitalt, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 193 som fremsat, side 41.

På den anden side giver borgernes adgang til at foretage kontantbetalinger og kontantdeponeringer til domstolene mulighed for, at betydelige beløb forholdsvis hurtigt kan hvidvaskes. Det er Justitsministeriets vurdering, at en beløbsgrænse for kontante betalinger og deponeringer til domstolene vil forbedre mulighederne for at forhindre hvidvask af udbytte, der stammer fra økonomisk kriminalitet.

Forslaget til beløbsgrænsen er fastsat under hensyn til på den ene side, at borgerne i videst muligt omfang bør bevare adgangen til at benytte sig af kontanter, hvis de ønsker det, og til på den anden side den risiko for hvidvask, der er forbundet med store kontante betalinger eller deponeringer. I lyset af borgernes interesse i at kunne benytte sig af kontanter finder Justitsministeriet det ikke hensigtsmæssigt helt at afskære borgernes mulighed for at foretage kontante betalinger eller deponeringer til domstolene.

Efter Justitsministeriets opfattelse tilgodeses borgernes interesse ved forslaget om en beløbsgrænse på 15.000 kr., idet der sjældent vil være anledning til at betale så stort et beløb kontant til domstolene. Der er i den forbindelse lagt vægt på, at den fortsatte teknologiske og digitale udvikling betyder, at omfanget af større kontante betalinger og deponeringer til domstolene i almindelighed er begrænset, og at Domstolsstyrelsen har oplyst, at fogedretterne i forbindelse med tvangsauktioner over fast ejendom normalt tillader, at højstbydende får en frist på op til syv dage til at stille

UDKAST

sikkerhed, hvis højestbydende derimod straks stiller sikkerhed for omkostningerne til et nyt auktionsmøde på normalt op til 10.000 kr. Med den foreslåede beløbsgrænse vil højestbydende fortsat kunne stille sikkerheden for et nyt auktionsmøde kontant.

Det foreslås, at domstolene ikke må modtage kontantbetalinger eller kontantdeponeringer på 15.000 kr. eller derover, hvad enten betalingen eller deponeringen sker på én gang eller over flere gange, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet.

Forslaget vil udgøre en fravigelse af betalingslovens § 81, stk. 1.

I lyset af formålet om at begrænse risikoen for hvidvask vurderer Justitsministeriet, at adgangen til at foretage kontante betalinger eller deponeringer til domstolene generelt bør underlægges en beløbsgrænse. Det vil udover køb af fast ejendom på tvangsauktion omfatte bl.a. betaling af retsafgift, boafgift og berammelsesafgifter, betalinger på notarkontoret, betalinger med henblik på at afværge fogedforretninger og betalinger i forbindelse med tvangsauktioner over løsøre.

Forslaget indebærer, at retten vil skulle afvise at modtage kontant betaling eller deponering på 15.000 kr. eller derover og lade den manglende betaling eller deponering få de retlige virkninger, der ville følge af en udebleven betaling eller deponering i øvrigt. Herunder vil retten ved tvangsauktioner over fast ejendom skulle afvise en kontantdeponering på 15.000 kr. eller derover som sikkerhedsstillelse for opfyldelse af auktionsvilkårene og se bort fra højestbydendes bud og annullere hammerslaget, hvorefter auktionen straks genoptages, jf. pkt. 7 i Justitsministeriets tvangsauktionsvilkår. Retten vil endvidere i forbindelse med f.eks. en umiddelbar fogedforretning skulle afvise et kontant afværgebeløb på 15.000 kr. eller derover og herefter gennemføre forretningen, hvis afværgebeløbet ikke betales f.eks. ved bankoverførsel. Desuden vil retten i tilfælde af en afvist kontantbetaling af berammelsesafgift kunne afvise retssagen i overensstemmelse med betingelserne i retsafgiftslovens § 47.

Forslaget ændrer ikke på, at hvis en ret, f.eks. ved en fejl, accepterer at modtage en kontant betaling eller deponering på 15.000 kr. eller derover, vil betalingen eller deponeringen stadig være sket med frigørende virkning.

Der henvises nærmere til den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 21, jf. lovforslagets § 3, nr. 1, og bemærkninger hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Den foreslåede ordning om lempelse af kontantreglen for domstolene, jf. pkt. 2.5, har ingen økonomiske konsekvenser af betydning for det offentlige. Lovforslagets øvrige dele vurderes at medføre begrænsede merudgifter for Justitsministeriets myndigheder, som afholdes inden for eksisterende økonomiske rammer.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for regioner og kommuner.

Lovforslaget vurderes ikke at have implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Den foreslåede lempelse af kontantreglen for domstolene, jf. pkt. 2.5, kan have negative administrative konsekvenser for borgere, der ønsker at stille sikkerhed eller betale med kontanter, da borgernes mulighed herfor indskrænkes.

Hvis den foreslåede bemyndigelse i indsamlingsloven til at fastsætte nærmere regler om den kontrol, som skal udøves med indsamlede midler, der overføres til udlandet, jf. pkt. 2.3, udmøntes ved at fastsætte skærpede dokumentationskrav m.v. for indsamlinger, hvor midler overføres til udlandet, vil dette medføre øgede dokumentationskrav m.v. for borgere, der forestår indsamlinger, hvor midler overføres til visse tredjelande uden for EU.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Det følger af Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 63 om kapitalens fri bevægelighed, at alle restriktioner for kapitalbevægelser mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande er forbudt.

De overførsler til udlandet, som den foreslåede bemyndigelse i indsamlingsloven til at fastsætte nærmere regler om den kontrol, som skal udøves med indsamlede midler, der overføres til udlandet, jf. pkt. 2.3, vil omfatte, dækkes af begrebet »kapitalbevægelser« i TEUF artikel 63.

En restriktion af kapitalens fri bevægelighed kan begrundes af hensyn til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed, jf. TEUF artikel 65, stk. 1, litra b, eller et andet tvingende alment hensyn. For at kunne begrundes må restriktionen også være egnet til at forfølge det påberåbte hensyn og ikke gå videre end nødvendigt (proportionalitet).

De lande, der efter reglen udstedt i medfør af bemyndigelsen omfattes af en skærpet kontrol, vil blive udvalgt på grundlag af en konkret risikovurdering. Denne vurdering vil bl.a. kunne tage udgangspunkt i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2016/1675 af 14. juli 2016 til supplerings af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/849 gennem identificering af højrisikotredjelande med strategiske mangler og Financial Action Task Force (FATF)'s lister.

Det er Justitsministeriets vurdering, at den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om skærpet kontrol med indsamlinger til visse tredjelande er forenelig med TEUF artikel 63 om retten til fri bevægelighed for kapital. Det skyldes, at det er vurderingen, at hensynet bag lovforslaget om at imødegå risikoen for hvidvask og terrorfinansiering kan anses for at være omfattet af det traktatfæstede hensyn til den offentlige orden i TEUF artikel 65, stk. 1, litra b.

Det er endvidere vurderingen, at den foreslåede ordning er egnet til at varetage dette hensyn og ikke går videre end nødvendigt. Det skyldes for det første, at der ikke er tale om en generel og vilkårlig ordning, men derimod en ordning afgrænset til visse tredjelande, hvor der er en konkret begrundet formodning for, at de indsamlede midler kan blive benyttet til terrorfinansiering eller hvidvask. Justitsministeren vil endvidere løbende kunne ajourføre fortegnelsen i bekendtgørelsen over de tredjelande, der vil være omfattet af reglerne om skærpet kontrol. For det andet er der ikke tale

UDKAST

om et absolut forbud, men alene regler om, at overførsler til visse udvalgte tredjelande, hvor der kan konstateres en forøget risiko for hvidvask og terrorfinansiering, bliver genstand for en skærpet kontrol.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... (... dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

...

10. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vurderes at medføre begrænsede merudgifter for Justitsministeriets myndigheder, som afholdes inden for eksisterende økonomiske rammer.
Implementerings konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Lempelsen af kontantreglen for domstolene kan have negative administrative konsekvenser for borgere, der ønsker at stille sikkerhed eller betale med kontanter, da

UDKAST

		<p>borgernes mulighed herfor indskrænkes.</p> <p>Bemyndigelsen i indsamlingsloven til at fastsætte nærmere regler om den kontrol, som skal udøves med indsamlede midler, der overføres til udlandet, kan medføre øgede dokumentationskrav m.v. for borgere, der forestår indsamlinger, hvor midler overføres til visse tredjelande uden for EU.</p>
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om skærpet kontrol med indsamlinger til visse tredjelande vurderes at være forenelig med TEUF artikel 63 om retten til fri bevægelighed for kapital.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> Ja Nej </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;">X</div>	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1 (straffeloven)

Til nr. 1

Det følger af § 93, stk. 2, nr. 1, at forældelsesfristen i intet tilfælde er mindre end 5 år for overtrædelse af bl.a. § 302, stk. 2.

Det foreslås i § 93, stk. 2, nr. 1, at »§ 302, stk. 2« ændres til »§ 302, stk. 3«.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af indsættelsen af et nyt stk. 2 i § 302, jf. lovforslagets § 1, nr. 5.

Til nr. 2

Efter straffelovens § 290, stk. 1, straffes for hæleri den, som uberettiget modtager eller skaffer sig eller andre del i udbytte, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse, og den, der uberettiget ved at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på lignende måde efterfølgende virker til at sikre en anden udbyttet af en strafbar lovovertrædelse, medmindre forholdet er omfattet af § 290 a.

Efter straffelovens § 290 a, stk. 1, straffes for hvidvask den, der konverterer eller overfører penge, som direkte eller indirekte er udbytte af en strafbar lovovertrædelse, for at skjule eller tilsløre den ulovlige oprindelse.

Straffen for overtrædelse af § 290, stk. 1, og § 290 a, stk. 1, er bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Der henvises om gældende ret nærmere til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i § 290, stk. 1, og § 290 a, stk. 1, at ændre »1 år og 6 måneder« til »3 år«.

Med ændringen sker der en forhøjelse af strafferammen for hæleri og hvidvask omfattet af de respektive bestemmelsers stk. 1, så domstolene fremover vil have mulighed for at idømme en straf på op til tre års fængsel.

UDKAST

Ændringen vil indebære, at domstolene fremover vil have en videre ramme til at udmåle en passende sanktion i sager om hæleri og hvidvask, som uden at være omfattet af stk. 2 dog alligevel på grund af sagens konkrete omstændigheder er af en mere kvalificeret beskaffenhed. Der lægges således ikke op til at ændre på, hvornår et forhold henføres til de respektive bestemmelses stk. 1 eller 2, herunder at der med betydelig vinding i bestemmelses stk. 2 sigtes til beløb på ca. 500.000 kr. eller derover, men derimod at udvide domstolenes mulighed for at differentiere straffniveauet for forhold omfattet af bestemmelses stk. 1.

Ved afgrænsningen mellem de mere kvalificerede tilfælde omfattet af bestemmelses stk. 1 og forhold omfattet af strafskærpselsesreglen i bestemmelses stk. 2 vil der ligesom efter gældende ret kunne lægges vægt på forforbrydelsens karakter og alvorlighed og gerningspersonens kendskab og tilregnelse dertil, ligesom det i hæleri- eller hvidvaskforhold vedrørende penge vil have betydning, hvor stort et beløb sagen vedrører. Det foreslåede ændrer ikke på, at det som hidtil ikke er et krav for at være omfattet af § 290 a, stk. 2, at nogen er dømt eller kan dømmes for forforbrydelsen. Der henvises for en gennemgang heraf til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede forhøjelse af strafferammen vil f.eks. kunne føre til udmåling af en højere straf, end hvad der gælder i dag, i et tilfælde, hvor én eller flere af de skærpende omstændigheder opregnet i bestemmelses stk. 2 er til stede, men overtrædelsen ud fra en helhedsvurdering eller andre af sagens omstændigheder ikke alligevel bør henføres til stk. 2. Det forudsættes, at der som følge af ændringen kun vil blive udmålt højere straffe end tilfældet er i dag i sager, som angår et strafbart udbytte på under eller omkring 500.000 kr., hvor der henset til sagens konkrete omstændigheder ikke i øvrigt er grundlag for at henføre forholdet til stk. 2. Den ændrede strafferamme forudsættes således alene at føre til en forhøjelse af de udmålte straffe i de mere alvorlige tilfælde, hvor det i dag er vurderes, at forholdet udgør et grænsetilfælde mellem bestemmelses stk. 1 og stk. 2.

For så vidt angår den nedre del af strafferammen i § 290, stk. 1, og § 290 a, stk. 1, forudsættes den nuværende praksis, hvor hæleri og hvidvask af værdier, der overstiger 8.000 kr., som udgangspunkt straffes med fængsel, videreført.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af straffelovens § 290, stk. 2, og § 290 a, stk. 2, at straffen kan stige til fængsel i henholdsvis 6 og 8 år, når hæleriet eller hvidvasken er af særligt grov beskaffenhed navnlig på grund af forbrydelsens erhvervsmæssige eller professionelle karakter eller som følge af den opnåede eller tilsigtede vinding, eller når et større antal forbrydelser er begået. Efter hverken §§ 290 eller 290 a kræves det, at der føres bevis for, hvilken førforbrydelse, udbyttet stammer fra, men alene, at det stammer fra en strafbar lovovertrædelse.

Der henvises om gældende ret nærmere til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i § 290, stk. 2, og § 290 a, stk. 2, at ændre »karakter eller« til », herunder organiserede, karakter,« og efter »vinding,« at indsætte »som følge af, at forbrydelsen angår formuegoder, som stammer fra overtrædelse af §§ 122 eller 144,«.

Den foreslåede ændring indebærer for det første en præcisering af, hvad der forstås med begreberne »erhvervsmæssige eller professionelle karakter«, idet der herved også forstås hæleri eller hvidvask, der har en organiseret karakter. Med ændringen tydeliggøres det således i bestemmelsens ordlyd, at det indebærer en skærpende omstændighed, at hæleriet eller hvidvaskforholdet har en organiseret karakter.

Der vil fortsat være tale om en konkret helhedsvurdering af alle sagens omstændigheder, hvor domstolene navnlig vil kunne lægge vægt på, om hæleri- eller hvidvaskforholdet har en særlig systematisk, gentagende eller forretningsmæssig karakter, om der er en nær tids- eller indholdsmæssig sammenhæng med førforbrydelsen, som giver grundlag for at antage, at forbrydelserne skal betragtes som en del af en større professionel eller erhvervsmæssig, herunder organiseret, helhed.

Den foreslåede ændring indebærer for det andet, at det kommer til at fremgå direkte af bestemmelsernes ordlyd, at overtrædelsen anses for at være af særligt grov beskaffenhed og dermed omfattet af stk. 2, hvis hæleri- eller hvidvaskforholdet omfatter et formuegode (navnlig penge), som angår, herunder stammer fra eller på anden vis vedrører, bestikkelse af en person i

offentlig tjeneste eller hverv, jf. straffelovens §§ 122 og 144. Det bemærkes, at der med ændringen ikke ændres på, at førforbrydelsen ikke skal bevises ved hvidvask efter straffelovens § 290 a.

Den foreslåede ændring indebærer således, at hvor gerningspersonen i tilfælde af hæleri uberettiget har modtaget eller skaffet sig eller andre del af et udbytte, der er opnået ved aktiv eller passiv bestikkelse, og ved uberettiget at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på lignende måde efterfølgende virker til at sikre en anden udbyttet ved aktiv eller passiv bestikkelse, vil dette udgøre en skærpende omstændighed, hvorefter forholdet skal bedømmes efter stk. 2. For hvidvask, hvorefter den, der konverterer eller overfører penge, som direkte eller indirekte er udbyttet af aktiv eller passiv bestikkelse, for at skjule eller tilsløre den ulovlige oprindelse, er der tale om samme retsvirkning.

Den foreslåede ændring vil omfatte forhold, hvor hæleri- eller hvidvaskforholdet angår et formuegode m.v., som må anses for udbyttet fra et bestikkelsesforhold angående en dansk eller udenlandsk person i offentlig tjeneste eller hverv, det være sig i forbindelse med en forretningstransaktion, en entreprise, en dispensation eller en international godkendelsesproces. Bestemmelsen omfatter ethvert formuegode eller anden fordel opnået ved bestikkelsen, herunder surrogater og frugter, f.eks. renter. Det bemærkes, at hvidvaskbestemmelsen kun omfatter penge. Det indebærer, at for andre formuegoder end penge, som hidrører fra enten aktiv eller passiv bestikkelse, vil situationen være omfattet af den skærpende omstændighed i de situationer, hvor formuegodet eller fordelen, som er relateret til bestikkelsesforholdet, er blevet omsat til penge, der derefter hvidvaskes.

Det foreslåede kan f.eks. omfatte den gave m.v., som tjenestemanden (eller tredjemand) har modtaget, og den fordel, som den, der har ydet bestikkelsen, har opnået ved bestikkelsen. Det bemærkes, at det i praksis navnlig ved aktiv bestikkelse undertiden dog kan være vanskeligt at identificere et udbytte eller dets omsatte pengeværdi, som kan være genstand for hæleri eller hvidvask, hos bestikkeren. Er der som følge af bestikkelse sket en fremskyndelse af sagsbehandlingen af f.eks. en byggetilladelse, så bestikkeren på et tidligere tidspunkt end ellers har kunnet igangsætte et erhvervsbyggeri, kan det være vanskeligt at identificere et udbytte m.v. på bestikkerens side, der kan gøres til genstand for hæleri eller hvidvask.

Hvorvidt hæleri- eller hvidvaskforholdet er forekommet ved at skjule, opbevare, tilsløre m.v. udbyttet fra et bestikkelsesforhold vil bero på sagens konkrete omstændigheder. Det vil i den forbindelse skulle godtgøres under henvisning til objektive forhold, f.eks. kontoudtog og betalingsoplysninger m.v., og vidneforklaringer, at der er sket en enten aktiv eller passiv bestikkelse. Er der iværksat parallelle rettergangsskridt for bestikkelsesforholdet, vil dette med betydelig vægt tale for, at sagen er omfattet af den foreslåede særligt skærpende omstændighed. Foreligger der en fældende dom eller er der meddelt tiltalefrafald for det pågældende bestikkelsesforhold, vil det som udgangspunkt kunne lægges til grund. Det foreslåede ændrer ikke i øvrigt på, at det ikke er et krav for at være omfattet af §§ 290 eller 290 a, at det påvises, hvilken forfærdelse udbyttet stammer fra.

For at være omfattet vil det være et krav, at gerningsperson har forsæt til, at formuegodet eller en del heraf hidrører fra enten aktiv eller passiv bestikkelse efter henholdsvis §§ 122 og 144. Det vil ikke være et krav, at gerningspersonen har helt konkret kendskab til alle bestikkelsesforholdets omstændigheder, herunder hvem som er blevet bestukket, og hvilken modydelse bestikkelsen har udløst. Det vil ikke være et krav, at der i forhold til den person, som er tiltalt for hæleri eller hvidvask, er grundlag for et egentligt medvirkensansvar for bestikkelsesforholdet. Viser det sig efterfølgende, at der slet ikke har været et forhold om bestikkelse, vil der efter omstændighederne kunne straffes for forsøg, jf. straffelovens § 21.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter straffelovens § 296, stk. 1, nr. 1-4, kan der i en række forskellige tilfælde straffes for grove overtrædelser af lovgivningen vedrørende juridiske personers forhold. Bestemmelsen er en overbygningsbestemmelse, hvor overtrædelse straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, omfatter den, der udspreder urigtige eller vildledende oplysninger, hvorved prisen på finansielle instrumenter eller tilsvarende aktiver kan påvirkes væsentligt. Bestemmelsen i nr. 2 omhandler afgivelsen af urigtige eller vildledende oplysninger om juridiske personers forhold ad forskellige kanaler opregnet i litra a-e, nr. 3 vedrører grove overtrædelser af den for en juridisk person gældende lovgivning vedrørende kapitaltilførsel eller anvendelse af den juridiske persons midler, og nr. 4 omhandler grov undladelse af at opfylde en række krav i den for den

UDKAST

juridiske person gældende lovgivning opregnet i litra a-c, herunder førelse af forhandlingsprotokoller og fortegnelser og oplysningspligter om ejerandele og handlepligter ved konstateret kapitaltab.

Efter stk. 2 kan straffen for overtrædelse af stk. 1, nr. 1, under særligt skærpende omstændigheder stige til fængsel indtil 6 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor forbrydelsen er begået af flere i forening, hvor der er opnået eller tilsigtet betydelig vinding eller hvor et større antal forbrydelser er begået.

Der henvises om gældende ret nærmere til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i § 296, stk. 2, 1. pkt., at ændre »stk. 1, nr. 1,« til »stk. 1«.

Ændringen indebærer en udvidelse af strafskærpselsesreglen i stk. 2, så den fremover også vil omfatte stk. 1, nr. 2-4. Der tilsigtes ikke med den foreslåede ændring en skærpelse af strafniveauet i forhold til, hvad der gælder i dag, men domstolene vil efter omstændighederne kunne anvende den forhøjede strafferamme i tilfælde, der er særligt grove. Det er derimod hensigten at give domstolene mulighed for at differentiere strafniveauet og fastsætte en særlig streng straf, som er proportional og afskrækkende, i de tilfælde, hvor forholdet henføres under delikterne opregnet i nr. 2-4, og der findes at foreligge skærpende omstændigheder.

Det foreslås i § 296, stk. 2, 2. pkt., efter »forening,« at indsætte »hvor forbrydelsen har en erhvervsmæssig eller professionel, herunder organiseret, karakter,« og efter »vinding,« at indsætte »hvor forbrydelsen er begået i tilknytning til en overtrædelse af §§ 122 eller 144 eller for at skjule eller tilsløre en sådan overtrædelse,«.

Der er for det første tale om en ændring, som bringer ordlyden af de strafskærpende omstændigheder i § 296, stk. 2, på linje med bestemmelserne herom i § 290, stk. 2, og i § 290 a, stk. 2. Herefter vil det også kunne ses som en lovovertrædelse af særligt grov beskaffenhed, hvis overtrædelsen har en erhvervsmæssig eller professionel, herunder organiseret, karakter. Den foreslåede ændring skal forstås i overensstemmelse med begreberne i § 290, stk. 2, og § 290 a, stk. 2, og skal i øvrigt ses i sammenhæng med den tilsvarende ændring af § 290, stk. 2, og § 290 a, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, hvortil der henvises.

Ændringen indebærer for det andet, at det fremover eksplicit vil fremgå, at det udgør en skærpende omstændighed, hvis forbrydelsen er begået som led i eller har tilknytning til enten et aktivt eller passivt bestikkelsesforhold eller er begået for at skjule, herunder tilsløre, dække over eller forvanske, en sådan overtrædelse. Det vil således være et krav for at være omfattet af den foreslåede skærpende omstændighed, at gerningspersonen har forsæt til, at vedkommendes handlinger eller undladelser, jf. stk. 1, nr. 1-4, sker som led i eller har tilknytning til aktiv eller passiv bestikkelse eller sker for at skjule, tilsløre eller forvanske et sådant forhold. Vurderingen af, om den pågældende overtrædelse er begået med dette formål, vil kunne foretages efter de samme hensyn, som vurderingen efter § 290 a, stk. 1. Den foreslåede ændring vil omfatte både efterfølgende handlinger m.v., som sigter til at skjule et tidligere bestikkelsesforhold, og handlinger m.v., som tager sigte på at forberede, herunder ved at frigøre midler eller andre aktiver til, maskere eller tilsløre, et senere bestikkelsesforhold. Der vil ved sidstnævnte tilfælde undertiden tillige kunne opstå spørgsmål om forudgående medvirken til bestikkelsesforholdet, jf. straffelovens § 23.

Bestemmelsen vil således efter omstændighederne f.eks. kunne omfatte den situation, hvor der i årsregnskabet anføres fiktive eller oppustede omkostninger eller betalinger, som reelt dækker over et bestikkelsesforhold, brug af mellemlid, så den reelle (bestukne) part ikke fremgår som modtager af betalingen.

Det vil ikke være et krav, at vedkommende har konkret kendskab til alle omstændigheder vedrørende bestikkelsesforholdet, herunder hvem som er blevet bestukket, i hvilken sammenhæng bestikkelsen har fundet sted, eller hvad modydelsen har været, ligesom det ikke vil være et krav, at der er grundlag for at gøre et egentligt medvirkensansvar gældende for så vidt angår bestikkelsesforholdet. Afgørende vil være, at gerningspersonen har forsæt til, at vedkommende ved realiseringen af gerningsindholdet i § 296, stk. 1, nr. 1-4, har tilknytning til et bestikkelsesforhold eller er begået for at skjule eller tilsløre et sådant. Det vil således være tilstrækkeligt, at gerningspersonen f.eks. udspreder urigtige eller vildledende oplysninger for at påvirke prisen på et finansielt instrument eller tilsvarende aktiv væsentligt, hvor vedkommende gør dette for at skjule eller tilsløre et bestikkelsesforhold. Viser det sig efterfølgende, at der slet ikke har været et forhold om bestikkelse, eller at et sådant aldrig materialiserer sig, vil der efter omstændighederne kunne straffes for forsøg, jf. straffelovens § 21.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter straffelovens § 302, stk. 1, nr. 1-4, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, for så vidt forholdet ikke falder ind under § 296, den, som særligt groft overtræder en række af speciallovgivningens regler på regnskabs- og bogføringsområdet.

Der henvises om gældende ret nærmere til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås at indsætte et nyt § 302, *stk. 2*.

Det foreslås i *1. pkt.*, at under særligt skærpende omstændigheder kan straffen for overtrædelse af stk. 1 stige til fængsel indtil 6 år.

Der er med den udvidede strafferamme ikke tilsigtet en skærpelse af straffniveauet som sådant, men ændringen vil indebære, at der skabes et rum for udmåling af en særlig streng straf, som er proportional og afskrækkende, i særligt grove tilfælde af overtrædelse af lovgivningen vedrørende bogføring, regnskabsmateriale og aflæggelse af årsregnskaber.

Det foreslås i *2. pkt.*, at som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor forbrydelsen er begået af flere i forening, hvor forbrydelsen har en erhvervsmæssig eller professionel, herunder organiseret, karakter, hvor der er opnået eller tilsigtet betydelig vinding, hvor forbrydelsen er begået som led i overtrædelse af §§ 122 eller 144 eller for at skjule en sådan overtrædelse, eller hvor et større antal forbrydelser er begået.

Opregningen af de strafforhøjende omstændigheder er ikke udtømmende, og det afgørende for anvendelsen af det foreslåede stk. 2 vil være en konkret helhedsbedømmelse. Beskrivelsen af de strafforhøjende omstændigheder er magen til bestemmelserne i straffelovens § 290, stk. 2, og § 290 a, stk. 2, og § 296, stk. 2, om særligt groft hæleri, hvidvask og regnskabssvindel, kursmanipulation m.v., herunder de foreslåede ændringer hertil, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 og 4. Det er hensigten, at den foreslåede bestemmelse skal forstås på samme måde. Det forudsættes, at bestemmelsen alene vil

blive bragt i anvendelse i de allermest alvorlige tilfælde vurderet ud fra en konkret helhedsbedømmelse af alle sagens omstændigheder.

Retten vil i den forbindelse navnlig kunne lægge vægt på, om der ved overtrædelsen er forvoldt tab på mindst 500.000 kr. hos aktionærer, investorer, kreditorer eller det offentlige, eller om overtrædelserne er begået af flere i forening eller på anden måde bærer et professionelt, erhvervsmæssigt eller organiseret præg. Retten vil tillige kunne lægge vægt på, om overtrædelsen er begået for at dække over anden ganske alvorlig kriminalitet, herunder aktiv og passiv bestikkelse, jf. straffelovens §§ 122 og 144. Opregningen er ikke udtømmende.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2 (lov om indsamling m.v.)

Til nr. 1

Det fremgår af § 3, stk. 2, at Indsamlingsnævnet kan afslå en ansøgning om tilladelse efter § 3, stk. 1, hvis forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt. Indsamlingsnævnet kan desuden tilbagekalde en tilladelse efter § 3, stk. 1, hvis nævnet, efter at tilladelsen er givet, bliver bekendt med forhold, som kan føre til afslag efter stk. 2, 1. pkt.

Det fremgår af indsamlingslovens § 4, stk. 7, at Indsamlingsnævnet tilbagekalder en tilladelse givet efter § 4, stk. 1 (om organisationer godkendt efter ligningsloven), hvis organisationen tilsidesætter betingelserne i § 4, stk. 4-6, eller hvis grundlaget for den meddelte tilladelse i øvrigt ikke længere anses for opfyldt. Det samme gælder, hvis nævnet har politianmeldt organisationen.

Derudover fremgår det af indsamlingslovens § 11, stk. 4, at Indsamlingsnævnet kan tilbagekalde indsamlerens tilladelse til at foretage indsamling, hvis en indsamler har gjort sig skyldig i gentagne overtrædelser af god indsamlingsskik.

Der henvises om gældende ret nærmere til pkt. 2.2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås at indsætte en ny § 3 a om offentliggørelse af Indsamlingsnævnets afgørelser om afslag på ansøgning om indsamlingstilladelse og tilbagekaldelse af meddelte tilladelser.

Formålet med bestemmelsen er at øge offentlighedens mulighed for at konstatere, om en given indsamling har fået afslag på en ansøgning om indsamlingstilladelse eller fået tilbagekaldt en allerede givet tilladelse, og på hvilket grundlag. Offentliggørelse vil således tydeliggøre for offentligheden, hvis indsamlingen ikke er lovlig.

Der tilsigtes således ikke med den foreslåede § 3 a nogen ændring af, hvilke omstændigheder der kan medføre et afslag på en ansøgning om indsamlingstilladelse eller en tilbagekaldelse af en allerede meddelt indsamlingstilladelse.

Det foreslås i *stk. 1*, at Indsamlingsnævnet på nævnets hjemmeside offentliggør afgørelser om afslag på ansøgninger om tilladelser efter § 3, stk. 2, 1. pkt., og om tilbagekaldelser af tilladelser efter § 3, stk. 2, 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Indsamlingsnævnet skal offentliggøre afgørelser om afslag på tilladelse efter indsamlingslovens § 3, stk. 1, hvor nævnet vurderer, at forhold ved tidligere indsamlinger giver anledning til at formode, at loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven ikke vil blive fulgt, jf. § 3, stk. 2, 1. pkt. Endvidere skal Indsamlingsnævnet offentliggøre afgørelser om tilbagekaldelse af tilladelse efter § 3, stk. 1, hvis nævnet, efter tilladelsen er givet, bliver bekendt med forhold, som kan føre til afslag efter § 3, stk. 2, 1. pkt.

Offentliggørelse vil ske i en ikke-anonymiseret form. Afgørelserne kan indeholde oplysninger såsom enkeltpersoners navne, indsamlingens formål og tidligere idømte sanktioner og vedtagne bødeforlæg. Disse oplysninger kan omfatte tavshedsbelagte oplysninger. Offentliggørelse af disse oplysninger kan være berettiget henset til hensynet til at sikre transparens om, hvilken indsamler og hvilken indsamling afgørelsen relaterer sig til, samt om baggrunden for afgørelsen.

Taler væsentlige efterforskningsmæssige hensyn imod offentliggørelse, vil offentliggørelse først kunne ske, når hensynet hertil ikke længere gør sig gældende. Det vil bero på en konkret vurdering, om der foreligger sådanne hensyn, hvor der bl.a. vil kunne lægges vægt på karakteren af en eventuel politianmeldelse af indsamleren eller underretning til Hvidvasksekretariatet,

jf. indsamplingslovens § 10, stk. 3 og 4. Indsamplingsnævnet vil i den forbindelse kunne foretage en høring af politiet og Hvidvasksekretariatet.

Det foreslås i *stk. 2*, at Indsamplingsnævnet på nævnets hjemmeside offentliggør afgørelser om tilbagekaldelser af tilladelser efter § 4, stk. 7, og § 11, stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Indsamplingsnævnet vil skulle offentliggøre en afgørelse om tilbagekaldelse af tilladelse efter indsamplingslovens § 4, stk. 1 (om organisationer, der er godkendt efter ligningsloven), hvis organisationen tilsidesætter betingelserne i § 4, stk. 4-6, om efterfølgende orientering af Indsamplingsnævnet ved ændringer m.v., eller hvis grundlaget for den meddelte tilladelse i øvrigt ikke længere anses for opfyldt. Det samme gælder, hvis Indsamplingsnævnet har politianmeldt organisationen, jf. indsamplingslovens § 4, stk. 7.

Endvidere vil den foreslåede bestemmelse medføre, at Indsamplingsnævnet skal offentliggøre en afgørelse om tilbagekaldelse af tilladelse, hvis indsamleren har gjort sig skyldig i gentagne overtrædelser af god indsamlingsskik, jf. indsamplingslovens § 11, stk. 4.

Offentliggørelse vil på samme måde som efter det foreslåede stk. 1 skulle ske i en ikke-anonymiseret form, ligesom væsentlige efterforskningsmæssige hensyn vil medføre, at offentliggørelse først vil kunne ske, når hensynet hertil ikke længere gør sig gældende. Der henvises herom nærmere til bemærkningerne til det foreslåede stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af Indsamplingslovens § 10, stk. 1, at Indsamplingsnævnet fører tilsyn med, at indsamlinger foretages i overensstemmelse med denne lov, og fører en offentligt tilgængelig fortegnelse over godkendte indsamlinger, jf. § 3, stk. 1, og de organisationer, der har fået tilladelse efter § 4, stk. 1, samt godkendte indsamlinger, jf. § 5, stk. 3, og § 6, stk. 2. Nævnet offentliggør regnskaber for indsamlinger på nævnets hjemmeside. Efter § 8, stk. 3, i indsamplingsbekendtgørelsen skal regnskab indsendes til Indsamplingsnævnet senest seks måneder efter indsamlingens afslutning.

UDKAST

Endvidere fremgår det af indsamplingslovens § 10, stk. 2, at Indsamplingsnævnet fører tilsyn med, at de indsamlede midler er anvendt i overensstemmelse med det formål.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i indsamplingslovens § 10 at indsætte et nyt *stk. 3*, hvoraf det fremgår, at hvis der i forbindelse med tilsyn med en indsamling konstateres forhold af væsentlig karakter, offentliggør Indsamplingsnævnet på nævnets hjemmeside sådanne oplysninger.

Formålet med offentliggørelsen vil være at give bidragsydere indsigt i tilsynssager, hvor Indsamplingsnævnet i deres tilsyn har konstateret forhold af væsentlig karakter.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at oplysninger fremkommet i forbindelse med Indsamplingsnævnets tilsynsvirksomhed, der i praksis vil finde sted efter indsamlingens afslutning, vil skulle offentliggøres, hvis de er af væsentlig karakter. Forhold vil eksempelvis være af »væsentlig karakter« i tilfælde, hvor Indsamplingsnævnet har konstateret, at indsamlede midler er anvendt til andre formål end de godkendte, at der foreligger alvorlige mangler i regnskab eller dokumentation, som bevirker, at regnskabet ikke er retvisende, eller som skaber risiko for misbrug af midlerne. Forhold vil endvidere kunne være af væsentlig karakter, hvis der er sket mange mindre overtrædelser af reglerne i indsamplingsloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf. Ved vurderingen vil endvidere kunne indgå, hvorvidt forholdene ville have begrundet en afgørelse om tilbagekaldelse af en indsamlingstilladelse, hvis den pågældende indsamling fortsat havde haft en gyldig indsamlingstilladelse.

Offentliggørelse efter bestemmelsen forudsætter en afsluttet tilsynssag. Offentliggørelse vil ske i en ikke-anonymiseret form. Afgørelserne kan indeholde oplysninger såsom enkeltpersoners navne, indsamlingens formål og tidligere idømte sanktioner og vedtagne bødeforlæg. Disse oplysninger kan omfatte tavshedsbelagte oplysninger. Offentliggørelse af disse oplysninger kan være berettiget henset til hensynet til at sikre transparens om hvilken indsamler og hvilken indsamling, afgørelsen relaterer sig til samt baggrunden for afgørelsen.

UDKAST

Taler væsentlige efterforskningsmæssige hensyn imod offentliggørelse, vil offentliggørelse først kunne ske, når hensynet hertil ikke længere gør sig gældende. Det vil bero på en konkret vurdering, om der foreligger sådanne hensyn, hvor der bl.a. vil kunne lægges vægt på karakteren af en eventuel politianmeldelse af indsamleren eller underretning til Hvidvasksekretariatet, indsamlingslovens jf. § 10, stk. 3 og 4. Indsamlingsnævnet vil i den forbindelse kunne foretage en høring af politiet og Hvidvasksekretariatet.

Der tilsigtes ikke i øvrigt med den foreslåede bestemmelse nogen ændring af det tilsyn, som Indsamlingsnævnet udfører, jf. indsamlingslovens § 10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af indsamlingslovens § 11, stk. 3, 1. pkt., at hvis Indsamlingsnævnet træffer afgørelse om, at en indsamler har overtrådt god indsamlingsskik, jf. § 10, stk. 5, nr. 4 (hvorefter Indsamlingsnævnet træffer afgørelse i sager om overtrædelse af god indsamlingsskik), udtaler nævnet kritik.

Det foreslås, at henvisningen i indsamlingslovens *§ 11, stk. 3, 1. pkt.*, ændres fra »§ 10, stk. 5, nr. 4« til »§ 10, stk. 6, nr. 4«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 2, som indsætter et nyt stk. 3 i indsamlingslovens § 10, hvorefter bestemmelsens stk. 3-6 bliver til stk. 4-7.

Til nr. 4

Indsamlingsloven indeholder ikke efter gældende ret særskilte regler om kontrollen med indsamlede midler, som overføres til udlandet.

Det fremgår af indsamlingslovens § 15, stk. 1, at justitsministeren fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om, hvordan ansøgning og indsendelse af regnskab skal ske. Herudover fastsætter justitsministeren nærmere regler om indhold og dokumentation i forbindelse med ansøgninger efter §§ 5 og 6 (om hus- og gadeindsamling).

UDKAST

Der er i indsamlingsbekendtgørelsen i medfør af indsamlingslovens § 15, stk. 1, fastsat nærmere regler for fremgangsmåden ved indsamlinger og om den kontrol, som skal udøves med anvendelsen af de indsamlede midler.

Der er i indsamlingsbekendtgørelsens §§ 8-12 om indhold, aflæggelse, revision m.v. fastsat en række krav til indsamlingsregnskaber.

Der henvises om gældende ret nærmere til pkt. 2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i § 15 at indsætte et nyt *stk. 3*, hvorefter justitsministeren fastsætter nærmere regler om den kontrol, som skal udøves med indsamlede midler, der overføres til udlandet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte skærpede regler om den kontrol, som Indsamlingsnævnet udøver med indsamlede midler, der overføres til udlandet, herunder regler, der understøtter denne kontrol.

Formålet med den foreslåede bemyndigelse er at sikre, at overførsler af indsamlede midler til udlandet sker under ordnede og dokumenterede forhold gennem legitime betalingskanaler, så det bliver muligt at føre kontrol med anvendelsen af midlerne, og risikoen for misbrug eller uautoriseret anvendelse begrænses. Dette skal navnlig sikre, at indsamlede midler ikke benyttes til hvidvask og terrorfinansiering.

Der vil i medfør af den foreslåede bemyndigelse i en bekendtgørelse bl.a. kunne fastsættes nærmere regler om skærpet kontrol for indsamlede midler, som overføres til visse tredjelande uden for EU, ligesom der vil kunne fastsættes yderligere krav om, hvilke oplysninger og hvilken dokumentation indsamlere skal kunne fremvise ved indsamlinger, hvor midlerne skal overføres til disse lande. Dette kan f.eks. være krav til samarbejdsaftaler mellem indsamler og organisationen eller personen, som skal modtage de indsamlede midler, eller krav om registrering af modtagere, formålet med overførslen og en bekræftelse af, at midlerne anvendes i overensstemmelse med det godkendte formål.

Endvidere vil bemyndigelsen kunne anvendes til f.eks. at fastsætte regler om, at overførsler til tredjelande alene kan ske til pengeinstitutter, der opfylder visse nærmere fastsatte krav, med henblik på, at Indsamlingsnævnet kan foretage en effektiv kontrol af overførslerne. Der

vil i forbindelse med udmøntningen heraf skulle tages højde for, at der fortsat skal kunne ydes bidrag til eksempelvis områder ramt af krig, konflikt eller naturkatastrofer.

Bestemmelsen vil derudover kunne udnyttes til at fastsætte yderligere regler om kontrol af udenlandske overførsler af indsamlede midler i det omfang, det er nødvendigt for at forebygge hvidvask og terrorfinansiering.

Bemyndigelsen forventes bl.a. anvendt til at fastsatte nærmere regler om skærpet kontrol for overførsler af indsamlede midler til visse tredjelande uden for EU.

De lande, der omfattes af en skærpet kontrol, vil blive udvalgt på grundlag af en konkret risikovurdering. Denne vurdering vil bl.a. kunne tage udgangspunkt i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2016/1675 af 14. juli 2016 til supplerings af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/849 gennem identificering af højrisikotredjelande med strategiske mangler. Den delegerede forordning indeholder en liste over tredjelandsjurisdiktioner med strategiske mangler i deres nationale ordninger for bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der i væsentlig grad truer Unionens finansielle system (»højrisikotredjelande«).

Ligeledes vil Financial Action Task Force's (FATF) grå og sorte liste kunne indgå i forbindelse med udvælgelsen af lande, der omfattes af skærpet kontrol. FATF's sorte liste omfatter lande, der efter FATF's opfattelse har »betydelige« strategiske mangler i bekæmpelsen af hvidvask af penge, finansiering af terrorisme og finansiering af spredning af masseødelæggelsesvåben, og hvor det enkelte land ikke er i dialog med FATF om en handlingsplan. FATF's grå liste omfatter lande, hvor der efter FATF's opfattelse er »forhøjet risiko« for hvidvask, finansiering af terrorisme og finansiering af spredning af masseødelæggelsesvåben, men hvor det enkelte land er i dialog med FATF om en handlingsplan (øget overvågning).

Det forudsættes, at fortegnelsen i bekendtgørelsen over de tredjelande, der vil være omfattet af reglerne om skærpet kontrol, i relevant omfang løbende vil blive ajourført.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

UDKAST

Det fremgår af indsamlingslovens § 16, stk. 1, at overtrædelse af en række af indsamlingslovens bestemmelser straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Det drejer sig om overtrædelse af indsamlingslovens § 2, stk. 2 (om forbuddet mod hus- og gadeindsamling til støtte for politiske partier), § 3, stk. 1 og 4 (om forbuddet mod at indsamle uden tilladelse og ansvaret for indsamlingsplatforme), § 4, stk. 1 (om forbuddet mod at indsamle uden tilladelse), § 5, stk. 1 (om forbuddet mod husindsamling), § 6, stk. 1 (om forbuddet med gadeindsamling), og § 7 (om forbuddet mod indsamling ved anvendelse af kædebreve).

Desuden fremgår det af indsamlingslovens § 16, stk. 2, at undladelse af at efterkomme pålæg om offentliggørelse efter § 11, stk. 3 (om god indsamlingsskik), straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Endelig kan der i medfør af indsamlingslovens § 16, stk. 3, i forskrifter, der udfærdiges i medfør af § 15, fastsættes straf i form af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Denne bemyndigelse er udnyttet i indsamlingsbekendtgørelsens § 19, stk. 1. Det fremgår heraf, at overtrædelse af en række af bestemmelserne i bekendtgørelsen straffes med bøde, medmindre anden straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Dette gælder bl.a. reglerne om krav til, at en indsamling forestås af en juridisk eller fysisk person, krav om en indsamlingskonto oprettet til formålet, at indsamlede midler ikke uden Indsamlingsnævnets tilladelse må anvendes til andre formål end angivet i ansøgningen, og krav til regnskab, revision m.v. samt krav til hus- og gadeindsamlinger, jf. § 1, § 6, § 7, stk. 1, §§ 8-12 og § 15, stk. 1.

Der henvises om gældende ret nærmere til pkt. 2.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i § 16 at indsætte et nyt *stk. 4*, hvorefter der ved udmåling af bøde efter denne lov eller forskrifter udstedt i medfør heraf skal lægges vægt på overtrædelsens karakter, herunder om der er tale om alvorlige eller gentagne overtrædelser, det indsamlede beløb og den konkrete risiko for misbrug af indsamlede midler.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer for bødeniveauet med henblik på at sikre mere proportionale bødestrafte. Samtidig vil ændringen tydeliggøre de hovedhensyn, som skal tillægges vægt ved udmåling af

bødestraf for overtrædelser af indsamlingsloven eller forskrifter udstedt i medfør af loven.

Med den foreslåede ændring forudsættes det, at bødestrafen for alvorlige overtrædelser af indsamlingsloven eller forskrifter udstedt i medfør af loven forhøjes, sådan at bødestrafen fremover som udgangspunkt fastsættes til en bøde på mellem 10.000 kr. og 50.000 kr.

Det forudsættes desuden, at bødestrafen for mindre overtrædelser af indsamlingsloven eller forskrifter udstedt i medfør af loven som udgangspunkt fastsættes til en bøde på mellem 3.000 kr. og 5.000 kr.

Bødeniveauerne vil medføre, at alvorlige overtrædelser, herunder systematiske overtrædelser, manglende dokumentation, misbrug af indsamlede midler eller overførsler til udlandet uden fornøden kontrol fremover kan straffes med mærkbart højere bøder, mens straffen for mindre overtrædelser skal fastsættes i overensstemmelse med det i dag gældende bødeniveau.

Hvorvidt der er tale om en alvorlig eller en mindre overtrædelse vil som udgangspunkt bero på en samlet vurdering på baggrund af navnlig de hovedhensyn vedrørende overtrædelsens karakter, det indsamlede beløb og risikoen for misbrug af de indsamlede midler, der fremgår af den foreslåede bestemmelse.

De forudsatte bødeniveauer for alvorlige og mindre overtrædelser vil udgøre et interval, som bødestrafen i de konkrete sager vil skulle fastsættes inden for. Hvis en samlet vurdering tilsiger, at det indenfor det givne bødeinterval er en meget grov overtrædelse, vil bødestrafen som udgangspunkt skulle placeres i den høje ende af bødeintervallet. Hvis en samlet vurdering derimod tilsiger, at det indenfor det givne bødeinterval er en mindre grov overtrædelse, vil bøden som udgangspunkt skulle placeres i den lave ende af bødeintervallet.

Ved vurderingen af overtrædelsens karakter vil der skulle lægges vægt på oplysninger om bl.a. omfanget og varigheden af overtrædelsen samt antallet af indsamlinger, som overtrædelsen vedrører. Der vil også skulle lægges vægt på, om indsamleren forsætligt eller groft uagtsomt har begået overtrædelsen, f.eks. ved manglende indsendelse af regnskab eller ved anvendelse af de indsamlede midler i strid indsamlingens formål.

Der vil i skærpende retning navnlig skulle lægges vægt på, om overtrædelsen vedrører manglende regnskabsaflæggelse, utilstrækkelig dokumentation for anvendelsen af de indsamlede midler eller overførsel af midler til udlandet uden fornøden dokumentation. Der vil også skulle lægges vægt på, om indsamlede midler helt eller delvist anvendes i strid med det angivne formål eller overføres eller disponeres på en måde, der vanskeliggør eller omgår myndighedernes kontrol, eller hvor midlerne anvendes til private eller uvedkommende formål.

Det vil endvidere skulle betragtes som en skærpende omstændighed, at der er tale om gentagelsestilfælde. Det vil også kunne tillægges betydning, om der tidligere er blevet meddelt påbud eller tilbagekaldt en tilladelse.

Det vil i almindelighed skulle betragtes som en mindre overtrædelse, hvis en regnskabsaflæggelse kun har enkelte, mindre væsentlige mangler. Dette kan også omfatte forsinket indsendelse af dokumentation. Dette vil i almindelighed også være tilfældet, hvis der er uddelt midler til et andet formål end det godkendte, men hvor Indsamlingsnævnet må antages at have kunnet godkende en ændring af formålet, hvis indsamleren havde søgt herom inden anvendelsen uden for formålet, jf. indsamlingslovens § 10, stk. 5, nr. 3.

Ved vurderingen af den konkrete risiko for misbrug af indsamlede midler vil der skulle lægges vægt på bl.a. oplysninger om misbrug eller forsøg på misbrug af de indsamlede midler. Det vil skulle betragtes som en skærpende omstændighed, at der er tale om overtrædelser, som indebærer risiko for, at midlerne kan blive eller er blevet brugt til hvidvask eller terrorfinansiering.

Fastsættelsen af bødestrafen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og de angivne bødeniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3 (retsplejeloven)

Til nr. 1

UDKAST

Det følger af betalingslovens § 81, stk. 1 (kontantreglen), at danske betalingsmodtagere som udgangspunkt er forpligtet til at modtage betaling med kontanter i tidsrummet fra kl. 06.00 til kl. 22.00, hvis betalingsmodtageren modtager betalingsinstrumenter omfattet af betalingsloven, jf. dog § 5 i hvidvaskloven og stk. 2-7.

Kontantreglen gælder som udgangspunkt både private erhvervsdrivende og offentlige institutioner og dermed også for domstolene. Domstolene er ikke på nuværende tidspunkt omfattet af undtagelserne i stk. 2-3 eller stk. 5-7. Der er således på nuværende tidspunkt ikke hjemmel til, at domstolene kan nægte at tage imod kontantbetaling, udover at domstolene har mulighed for i medfør af betalingslovens § 81, stk. 4, at fravige kontantreglen, for så vidt angår betalinger fra betalere, der ikke er forbrugere. Da domstolene ikke er omfattet af hvidvasklovens § 5, er der ej heller fastsat en grænse for, hvor store kontantbetalinger domstolene kan tage imod.

Der henvises om gældende ret nærmere til pkt. 2.5.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i retsplejeloven indsættes en ny § 21.

Efter den foreslåede bestemmelse må domstolene ikke modtage kontantbetalinger eller kontantdeponeringer på 15.000 kr. eller derover, hvad enten betalingen eller deponeringen sker på én gang eller som flere betalinger eller deponeringer, der er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet.

Den foreslåede bestemmelse vil udgøre en fravigelse af betalingslovens § 81, stk. 1, ved at indføre en begrænsning for domstolenes adgang til at modtage kontantbeløb svarende til den, som er gældende for visse erhvervsdrivende i henhold til hvidvasklovens § 5.

Lempelsen af kontantreglen vil omfatte alle tilfælde, hvor en ret modtager betalinger eller deponeringer, herunder sikkerhedsstillelse for auktionsvilkårenes opfyldelse i forbindelse med køb af fast ejendom på tvangsauktion og indbetaling af f.eks. berammelsesafgifter til retten i forbindelse med civile retssager. Lempelsen vil desuden omfatte f.eks. situationer, hvor fogedretten modtager indbetalinger på baggrund af udlæg i fordringer, jf. retsplejelovens §§ 558 og 559, jf. §§ 554 og 555, eller hvor en del af auktionssummen i forbindelse med en tvangsauktion over fast

UDKAST

ejendom indbetales til fogedretten i medfør af retsplejelovens § 570, stk. 2, 3. og 4. pkt.

Bestemmelsen vil derimod ikke omfatte tilfælde, hvor en skyldner i forbindelse med en udlægsforretning f.eks. overlader et udlagt kontantbeløb på 15.000 kr. eller derover til fogedretten, idet der i denne situation er tale om retsforfølgning (udlæg) i et kontantbeløb.

Ved vurderingen af, om flere betalinger eller deponeringer er eller ser ud til at være indbyrdes forbundet, må der lægges vægt på samme momenter som i vurderingen af den tilsvarende betingelse i hvidvasklovens § 5. Der henvises til pkt. 2.5.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af momenterne i vurderingen. Det forudsættes herved, at løbende ydelser ikke i sig selv skal anses for at være indbyrdes forbundet. Hvis der derimod er tale om ratevis betaling, vil de enkelte rater være indbyrdes forbundet, og lempelsen af kontantreglen vil dermed ramme tilfælde, hvor den samlede betaling udgør 15.000 kr. eller derover.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2026.

Det følger af straffelovens § 3, stk. 1, at spørgsmålet om straf for handlinger, som er foretaget før lovens ikrafttræden, efter lovens ikrafttræden skal afgøres efter de nye regler, men at afgørelsen dog ikke må blive strengere end efter de tidligere regler.

Det vil medføre, at de foreslåede ændringer af straffelovens §§ 290, 290 a, 296 og 302, jf. lovforslagets § 1, nr. 2-5, først får virkning for forhold begået efter lovens ikrafttræden.

Afgørelser om afslag på ansøgninger, afgørelser om tilbagekaldelse af tidligere meddelte tilladelser og afgørelser i tilsynssager, jf. de foreslåede bestemmelser i indsamlingslovens § 3 a og § 10, stk. 3, jf. lovforslagets § 2, nr. 1 og 2, vil således skulle offentliggøres, hvis afgørelse herom træffes efter den 1. juli 2026.

Til § 5

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale anvendelsesområde.

UDKAST

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at § 2 ved kongelig anordning helt eller delvis skal kunne sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Lovens bestemmelser kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

De foreslåede ændringer af straffeloven, jf. lovforslagets § 1, skal ikke gælde for og skal ikke kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland, da Færøerne pr. 1. marts 2010 overtog lovgivningskompetencen på det strafferetlige område, og da Grønland har en særlig kriminallov.

De foreslåede ændringer af retsplejeloven, jf. lovforslagets § 3, skal ligeledes ikke gælde for og skal ikke kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland, da Færøerne og Grønland har egne retsplejelove.

Lov nr. 287 af 9. juni 1971 om offentlige indsamlinger med senere ændringer er sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 99 af 22. marts 1982, som ændret ved anordning nr. 275 af 1. maj 1995. Lov om indsamling m.v. indeholder en anordningshjemmel og kan således sættes i kraft for Grønland.

Det foreslås derfor, at lovforslagets § 1 ved kongelig anordning helt eller delvis skal kunne sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Det foreslås derudover, at bestemmelserne kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter for Grønland.

Færøerne har overtaget indsamlingsområdet. Ændringerne af indsamlingsloven, jf. lovforslagets § 2, skal derfor ikke gælde for eller kunne sættes i kraft for Færøerne.